

SZIGETVÁR

ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY 2017
építészeti értékek

SZIGETVÁR VÁROS

ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNYA

TELEPÜLÉSTERVEZÉS, ÉPÍTÉSZET

dr. Hübner Mátyás DLA
vezető tervező
TT/1É-02-0107

dr. Baracsi Viktória DLA
okl. településmérnök
TT/02-0655

TÁJ ÉS TERMÉSZETVÉDELEM, ZÖLDFELÜLETEK

Böjte Tibor
okl. kertészmérnök
K/1, TK 02-0029

RÉGÉSZET

Nagy Erzsébet
régész - főmuzeológus
SZ 94/2002;

KÉSZÍTETTE:

HÜBNER TERVEZŐ KFT
7621 Pécs, János u. 8.

2017. JÚNIUS

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS

1. VIZSGÁLAT

- 1.1 Szigetvár város fejlődésének történeti leírása
- 1.2 Tájéktörténet, természet, táj, tájhasználat - településhálózat és településszerkezeti összefüggések
- 1.3. Településkép és utcaképek
- 1.4. Településszerkezet és területhasználat
- 1.5. Településkarakter: telekszerkezet és telekhasználat, beépítési mód és épülettípusok
- 1.6 Védettségek
 - 1.6.1 Szigetvár műemlékei (országos védettség)
 - 1.6.2 Helyi védettségek
 - 1.6.3 Régészeti örökség
- 1.7 Az Épített örökségi értékek elemzése
- 1.8 Területhasználat és területi állapot a kulturális örökség összefüggésrendszerében

2 VÁLTOZTATÁSI SZÁNDÉKOK

- 2.1 Településhálózati és tájhasználati változás
- 2.2 Településszerkezeti, területhasználati és beépítettségi változás
- 2.3 Infrastrukturális változás
- 2.4 Népeség, életmód, társadalom, kultúra változása

3 HATÁSELEMZÉS

- 3.1. Történeti településhálózati következmények
- 3.2 Természeti, táji hatások
- 3.3 A településkép feltárulásának változásai
- 3.4 Régészeti emlékek feltárhatóságának, megmaradásának, bemutathatóságának vagy pusztulásának lehetőségei
- 3.5 Történeti térbeli rendszerek alakulása
- 3.6 Műemléki együttesek, műemlékek eszmei, használati és esztétikai jelentőségének alakulása a tájban, településszerkezetben, épített környezetben, a település életében
- 3.7 Műemlékek megújulásának és fenntarthatóságának gazdasági esélyei
- 3.8 Településkarakter változásának hatásai
- 3.9 Környezeti terhelések és az épített örökség műszaki állapotának összefüggései
- 3.10 Folyamatok iránya, visszafordíthatósága
- 3.11 Kárenyhítés lehetősége, költsége, illetve ellentételezésének lehetőségei

4 ÖSSZEFOGLALÓ

5 NYILATKOZAT

6 MELLÉKLETEK/ÉRTÉKLELTÁR

- 6.2 É 1. Melléklet Szigetvár örökségvédelmi hatástanulmányához

BEVEZETÉS

A kulturális örökségvédelmi hatástanulmány az örökségvédelmi munkát megalapozó szakmai anyag, mely a településfejlesztési koncepció hosszú távra megfogalmazott, a város rendszereire vetített átfogó célok, célok, feladatok és eszközök értékvédelemre vonatkozó jelentőségét és az arra gyakorolt általános hatásait mutatja be.

Az örökségvédelmi hatástanulmány részletes tartalmát az örökségvédelmi hatástanulmányról szóló 496/2016. (XII.28.) számú kormányrendelet 12. melléklete rögzíti. A hatástanulmány alapvetően a műemléki és a régészeti szakterületi munkarészekből áll.

Szigetvár város önkormányzata a település közigazgatási területén lévő kulturális örökség feltárásának, feldolgozásának, megóvásának, védelmének, fenntartható használatának érdekében az előzőekben bemutatott elvárásoknak megfelelően készíteti jelen hatástanulmányt.

1. VIZSGÁLAT

1.1. SZIGETVÁR FEJLŐDÉSÉNEK TÖRTÉNETI LEÍRÁSA

Szigetvár a Dél-Dunántúl nagy történeti múltra visszatekintő egyéni karakterű városa. Míg három oldalról – Dél-somogyi dombvidék, a Zselic dombvonulata, Mecsek hegység – dombok, hegy koszorúzza, a táj dél felé, a Dráva síkjára tekint.

A már a történelem előtti időkben is lakott hely számtalan emlékekkel bír, hiszen mind a kelták-rómaiak-avarok, mind Botond törzse, majd a magyar királyok is fontos helynek tekintették. Mezővárosi rangot 1466-ban kapott, majd az 1688-89-ig tartó török, és az azt követő császári uralom határozta meg helyét a magyar történelemben.

A XV. századra már a középkori fogalmaknak megfelelő várossá alakult, melyet biztonságot nyújtó védőművekkel erősítettek meg. Az erősítés először egy kis négyzet alaprajzú, magas téglafalú lovagvár volt, majd a XV. század közepén egyik sarkához nagyméretű többszintes tornyot építettek. A hosszúkás téglalap alakú város tulajdonképpen folytatása

volt a várnak, s közöttük a mocsáron keresztül az összekötést híd biztosította. A várost egymást keresztező két utca négy részre osztotta. Az utak találkozásánál alakult ki a város tere, a piactér a templommal. Az út és a városfal találkozásánál építették ki a városkapukat. A keleti, vagyis pécsi kaputól keleti irányba Pécsre vezetett az út, a kanizsai kaputól, vagyis a nyugati kaputól Kanizsa felé az északi kaputól északra magába a városba, s a déli kaputól délre Siklós irányába folytatódott az út. A várat és a várost széles boronavázás tömésfal vette körül, s e körül a mocsár és az Almás ártere biztosította a védelmet.

A vár a XVI. század elején nagyszabású átépítésen ment keresztül. A kis középkori lovagvár falait ledöntötték és a korszerű haditechnika követelményei szerint alakították át. Területét négyszeresre bővítették. Ettől kezdve ennek a várrésznek a neve "belső vár" volt. Ehhez csatlakozott egy "középső vár" mely V alakban közre fogta a Belső várat. Ezt a két várrészt vizesárok választotta el a hozzájuk csatlakozó, nagyméretű "külső vártól". A várost és a várat is bástyákkal tették biztonságosabbá.

forrás:YouTube.com - Látványrajz

A török támadások intenzívebbé válásakor a lakóhelyükről elmenekülő lakosság befogadására, letelepítésére a szűk, kisméretű város már nem volt elegendő, ezért egy négyzet formájú hevenyészve felépített települést hoztak létre Szigetvár városától délre, az "Újvárost". Az építkezés során a város egy híddal összekapcsolt várakból álló erődítménnyé lett.

Ezt az erődítményt foglalta el a török 1566-ban. A városban egyetlen lakos sem maradt meg a régiből. Résztint elmenekültek a nyugati területekre, vagy a szigeti várhoz tartózó szőlődombon, s a közeli Zsibót község határában telepedtek le. Az elnéptelenedett város lakosainak pótlására a Balkánról származó, de mohamedánná lett alattvalókat telepítettek be. A török megszállás alatt nagyobb szabású építkezések voltak, ugyanis összeépítették a három várból álló erődítést egyetlen nagyméretű négybástyás várrá. A vár és a város fő erőssége a török időkben is a megerősített falon kívül a mocsár maradt.

A város és a vár 1688-89-ben csaknem sértetlenül került a császári csapatok kezére. A visszafoglalás után a török Szigetvár lakossága ismét nagymértékben kicserélődött. Német telepeseket telepítettek le a városban a várostól nyugatra a Kanizsai út két szélén. Így lassan kezdetét vette a Kanizsai városrész kialakítása. A török időkben letelepített balkáni keresztény lakosság újra felépítette lerombolt otthonát. A szőlődombokról is lassan beszivárogtak az emberek főleg a horvát és szerb lakosság településhelyére a Pécsi városrészbe.

Ezekben az időkben is folyamatos átalakításon esett át a Szigeti vár. A várba két nagyméretű laktanyát, valamint az északi kötőgát helyén egy 22 helyiségből álló hatalmas méretű kazamata sor építettek ki. A török időkben épített bástyákat megjavították, téglával borították, a kapukat biztonságosabbá tették, kiszélesítették, megerősítették.

1699-ben Szigetvár sorsát századokra megpecsételte a megyék rendezése. Szigetet az újjá élesztendő Somogyhoz csatolták azon indokkal, hogy Somogy nem nélkülözheti Szigetvárt. 1730-tól Szigetvár jelentősége egyre csökkent míg a kedvezőtlen körülmények ellenére Pécs, Kaposvár, Kanizsa fejlődése megindult.

A visszafoglalást követő időkben a fejlődés mesterséges fenntartásáról a városban állomásozó katonaság gondoskodott, de ez a kívülről jövő viszonylag jómódot biztosító lehetőség megszűnt mikor nyilvánvalóvá vált, hogy a megváltozott időkben Szigetvárnak nincs hadászati jelentősége. A hűbér sorba jutott (1748-ben Mária Terézia eladta Neffozer Józsefnek, majd 1761-ben Szily Ádám tulajdona) település így egyre inkább lemaradt a fejlődésben, s rendkívül kedvezőtlen fekvése sem tette lehetővé az egységes város kialakulását.

A XVIII. század második felében az egymástól elkülönülő városrészek -más-más társadalmi helyzetű, nemzetiségű lakossága mint színhúzó erő jelentkezett a földesúrral folytatott szűnni nem akaró küzdelemben.

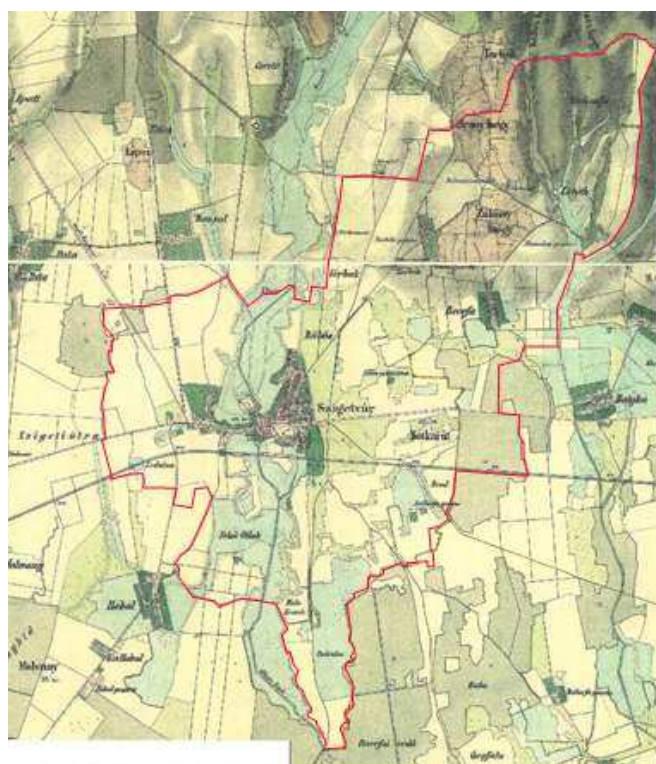
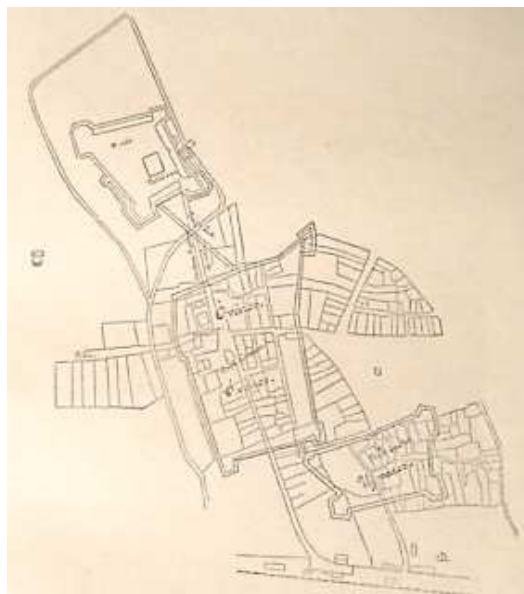
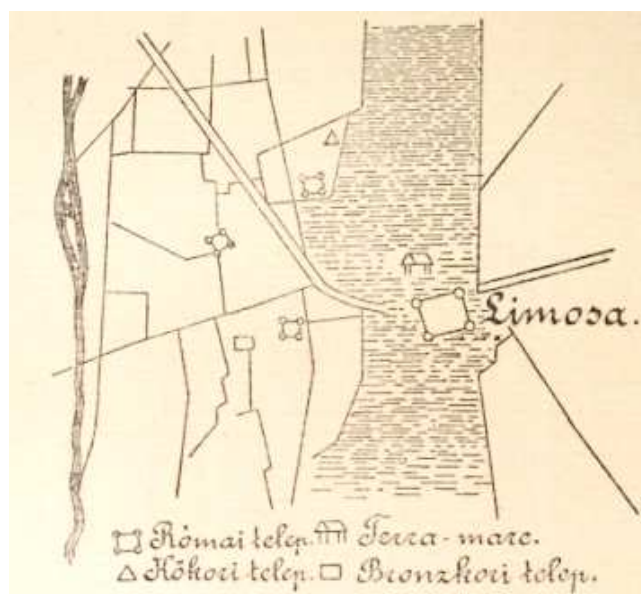
1769-től Festetich Lajos ideje alatt kisebb fejlődési törekvések felelhetőek voltak. Erre az időszakra esik az Almás vízének szabályozása, a mocsár lecsapolása. Ezzel a város termőföldjeinek növekedésén kívül a település is egészségesebbé vált, valamint a közlekedő utak szempontjából is jelentős szerepe volt, ugyanis a dunántúli postaforgalom egyik jelentős állomása lett Szigetvár. Ennek ellenére a város nem tudta kiívni szabadságát, Szigetvár nem lett szabad királyi város.

1868-ban, a Pécs-Barcs vasútvonal megépítésével a város bekapcsolódhatott az ország vérkeringésébe. Megalakultak a nagyüzemei: 1881-ben a gőzmalom, 1884-ben a cipőgyár, 1937-ben a konzervgyár, és végül Szigetvár a 400 éves évfordulója idején 1966-ban megkapta a városi rangot.

Ez időtől kezdve fejlődése gyorsabb ütemű lett. A város a térség egyik legjelentősebb településévé, szervező központjává vált, mely funkcióját – bár csökkenő mértékben – ma is ellátja.

1.2. TÁJTÖRTÉNET, TERMÉSZET, TÁJ, TÁJHASZNÁLAT - TELEPÜLÉSHÁLÓZAT ÉS TELEPÜLÉSSZERKEZETI ÖSSZEFÜGGÉSEK

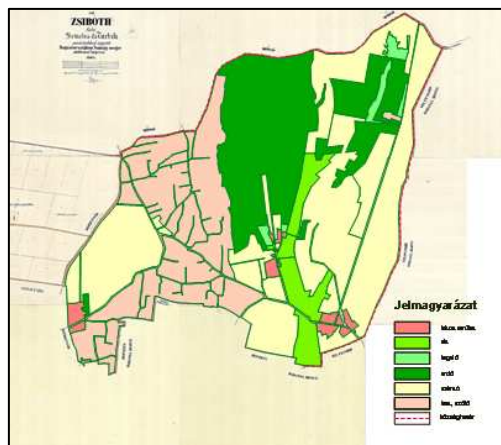
Szigetvár település magja az Almás-patak melletti ingoványos terület melletti, körülötte lévő magasabb terület volt, e körül alakultak ki az évszázadok alatt a kőkori, a bronzkori majd a római kori települések. Az ingoványos terület fontos védelmi szerepet jelentett, ezt mindenkor kihasználták. A település története szempontjából meghatározó volt a középkorban az Almás patak völgyében, árterében kialakult lápos-ingoványos terület. A megközelíthetetlen terület alkalmas volt a védelmi szerep erősítésére, a mindenkori tulajdonos itt alakította ki a védett otthonát.

II. katonai felmérés térképe Szigetvár település környezetével és a jelenlegi igazgatási határvonallal

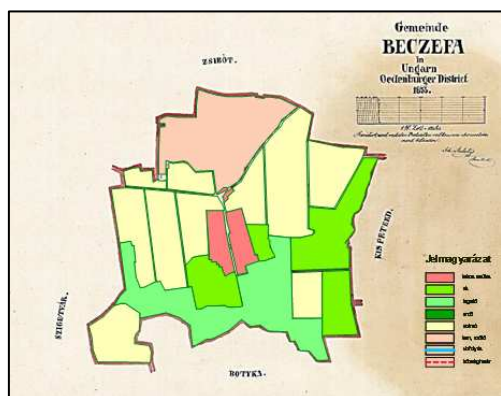
A település községhatára az elmúlt évszázadokban a tulajdonosi viszonyoktól függően nagyon sokszor módosult.

Az akkori tájhasználatot ragyogóan szemlélteti a térkép. Egymástól élesen elkülönülnek a szántó, a gyepek (rét és legelő), a szőlő és az erdő művelési ág alatt lévő területek. A mélyvonalon húzódó Almás-patak vonalát követi az üde termőhelyet igénylő rét és legelő művelés alatti sáv. A vár környezetében még kiszélesedik a hajdani lápos területen lévő rétekkel borított felület. A csatlakozó községhatárok erdőterületei ma is megvannak, a vizsgált területről azonban jelentős erdőfoltok már eltűntek. Szigetvár, Becsefa és Zsibót önálló települések voltak, a területhasználatuk megoszlásában eltértek egymástól. Az eltérést az 1865. évi kataszteri térképen ábrázolt fő művelési ágak szemléltetik:

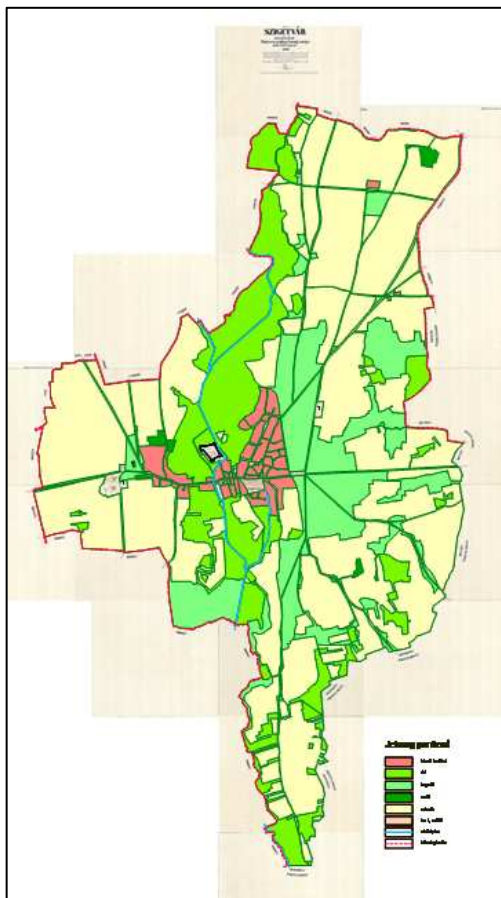
Zsibót település művelési ágainak megoszlása 1865. évi térképen ábrázolva, a település teljes területéhez viszonyítva:

lakott terület:	1,86%
rét :	5,27%
legelő:	1,48%
erdő:	24,12%
szántó:	40,74%
szőlő:	23,32%

Becefa település művelési ágainak megoszlása 1865. évi térképen ábrázolva, a település teljes területéhez viszonyítva:

lakott terület:	4,8%
rét:	16,96%
legelő:	17,41%
erdő:	0%
szántó:	43,24%
szőlő:	15,11%
temető:	0,09%

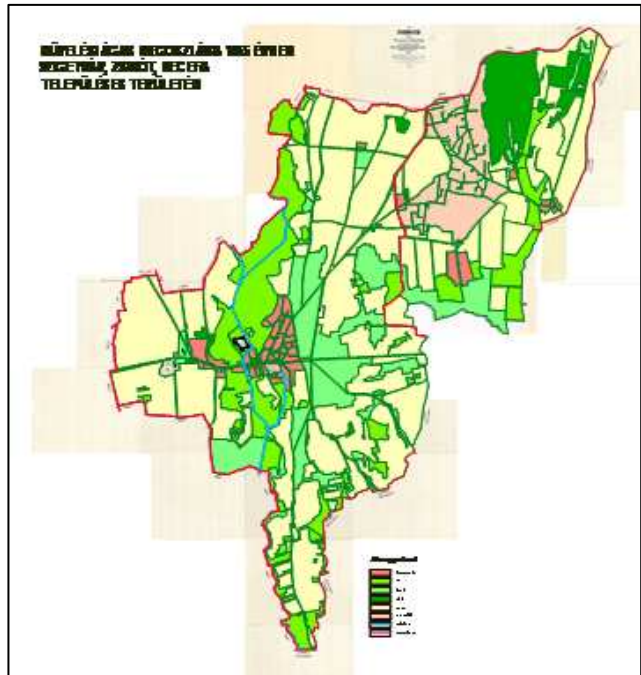
Szigetvár település művelési ágainak megoszlása 1865. évi térképen ábrázolva, a település teljes területéhez viszonyítva:

lakott terület:	3,67%
rét:	18,02%
legelő:	16,29%
erdő:	0,5%
szántó:	57,74%
szőlő:	0%
egyéb:	3,78%

Az előző területhasználati megoszlások világosan mutatják a topográfiai adottságokhoz igazodó területhasználatot, a déli kitettségű területeken szőlő, a kiváló adottságú területeken szántó az üde, mélyfekvésű területeken rét és legelő helyezkedik el. Az erdőterületek az előbbi használatnak nem alkalmas területeken jelentek meg. A település fő tevékenysége és jövedelme a mezőgazdaságból adódott, annak is a szántóföldi művelési és az állattenyésztési ágazata. Az állattenyésztés megkövetelte a legelő és a rét művelési ágak jelentős mértékű arányát.

Az összevont területi arányhoz viszonyított területhasználat az alábbi megosztást mutatják:

lakott terület:	3,38%
rét:	15,22%
legelő:	13,26%
erdő:	5,46%
szántó:	52,86%
szőlő:	6,27%
egyéb:	3,55%

Területszámítás a térképről mért adatok alapján készült.

Területhasználat változása

TELEPÜLÉS MŰVELÉSI ÁG	SZIGETVÁR 1865	BECEFA 1865	ZSIBÓT 1865	EGYÜTT 1865	SZIGETVÁR TÉNYLEGES 2013
ERDŐ	0,50%	-	24,12%	5,46%	9,95%
SZÁNTÓ	57,74%	43,24%	40,74%	52,86%	60,00%
LEGELŐ	16,29%	17,41%	1,48%	13,26%	1,09%
RÉT	18,02%	16,96%	5,27%	15,22%	1,55%
SZŐLŐ	-	15,11%	23,32%	6,27%	5,79%
LAKOTT TERÜLET	3,67%	4,74%	1,86%	3,38%	8,32%
EGYÉB	3,78%	2,54%	3,21%	3,55%	13,3%
ÖSSZESEN	100%	100%	100%	100%	100%

A táblázatban szereplő értékek világosan mutatják a település igazgatási határvonalán belüli területek értékét, a szántóterületek kiváló minőségét. Az Almás patak völgyében lévő üde termőhelyek alkalmasak az erdő, a gyepterület (rét és legelő) művelési ágak használatára. A Zsibót településrész melletti szőlőterület régi műltra tekint vissza, területi aránya csak csekély mértékben változott. A minimális változás a terület szőlő művelésre való alkalmasságát támasztja alá. Az erdő művelési ágak változása a kisüzemi és a nagyüzemi gazdálkodás lehetőségét tükrözi, a meredekebb lejtésű területek művelése kisüzemi körülmények között gazdaságos, nagyüzemi gépesítettség mellett már nem, ezért emelkedett az erdőterület nagysága. Az erőteljes csökkenés a rét és a legelő területeinél érzékelhető. A lakott terület, valamint a gazdasági-ipari területek jelentősen emelkedtek.

Azokon a területeken, ahol a művelési ág változása nem mutat változást, azt a művelési módot meg kell tartani, hiszen ezek a területek a legalkalmasabbak arra. A vártól északra eső terület északi irányú folytatása a szomszédos település hasonló használatát mutatja. Történelmi és turisztikai szempontból is a legjelentősebb vonzó tényező a vár és környezete. Ezt erősíti a gyógyhely léte, ezt a kettősséget kell erősíteni. A vár és környezete alkalmas a „történeti táj” szerepre, ezért a környezet területhasználatának ebbe az irányba célszerű fejleszteni.

1.3. TELEPÜLÉS- ÉS UTCAKÉPEK

Szigetváron a 70-es évek végén induló rendkívül erős építési tevékenység számos építéstílus kialakulását, a városrendezés új irányát eredményezte.

Az intenzív városfejlődés ellenére a város tér és utcaszerkezetében a középkori városmag elemei is nyomon követhetők. A középkori vár-, város és előváros hármas tagoltsága ma is fellelhető, bár az előváros régi nyomai eltűntek, helyette az északkeleti városrész fejlődött.

Ma a vár egy “mező” közepén áll, elkülönülten. (Egyik oldalán folyik ma is az Almás-patak.) A vár szabálytalan alaprajzát máig megőrizte és a sarkain a nagyszabású bástyatornyokkal forduló erődfal ma is szigetszerűen emelkedik ki.

Előtte a régi várakoknak megfelelő sávon túl feküdt az Óváros, melyet egy négyszög alakú fal vett körül. Ennek a falnak a vonulatát nyugati oldalon az Almás-patak folyása jelzi, délről a Szecsődi Máté utca vonala, keletről a Zárda utcával valaha párhuzamosan futó várakok, valamint a jelenlegi Tinódi Sebestyén utca vonala határolja. A képzeletbeli falakon a négy égtáj felé nyíló kapuk is megjelölhetők. Az Óvárost egy kelet nyugati valamint egy észak déli tengellyel osztották meg, és ezek találkozásában volt a város közepe, piactere. A mai keresztengelyek, a Rákóczi út, Vár utca (dél-északi), valamint a Széchenyi-, József Atilla utca (kelet-nyugati) és ezek metszéspontja a mai Zrínyi tér, melynek eredeti térfalai védendő építészeti elemek.

Az “Újváros” a Szecsődi utcától délre kezdődött és onnan keletre húzódott, de sajnos a külváros régi nyomai mára már teljesen eltűntek.

Természetesen nem csak a régi várfallal körülvett utcák, terek történelmi jelentőségűek, hanem a várfalon kívül betelepült területek is hordoznak építészeti-, települési értékeket. Mint például a mai Szabadság utca környéke ahol a részben rendezetlen nyomvonalú, fésűs beépítés középkori eredetre vall. A jelenlegi épületek a régi nyomvonalra épültek, ezzel megőrizve a terület beépítési jellegét.

1.4. TELEPÜLÉSSZERKEZET ÉS TERÜLETHASZNÁLAT

A mai városszerkezet meghatározó elemei:

- a vár és környezete, valamint a történelmi belváros,
- a város kelet-nyugati tengelyében haladó 6-os számú főközlekedési út (az elkerülő nyomvonallal),
- a városkörnyékre, régióba vezető útvonalak (Kaposvár, Somogyapáti, Hobol, Dencsháza),
- a Barcs-Pécs közötti vasútvonal.

A város kelet-nyugati tengelyében a 6-os számú főút és az attól délre lévő vasút jelent erőteljes kötöttséget, területfelhasználási határt. Az észak-déli irányú forgalmi és összekötő utak – 67-es, 6607-es, 5808-as és 58107-es – elsődlegesen a mezőgazdasági tájat tagolják és a környező településekkel biztosítják a város kapcsolatát.

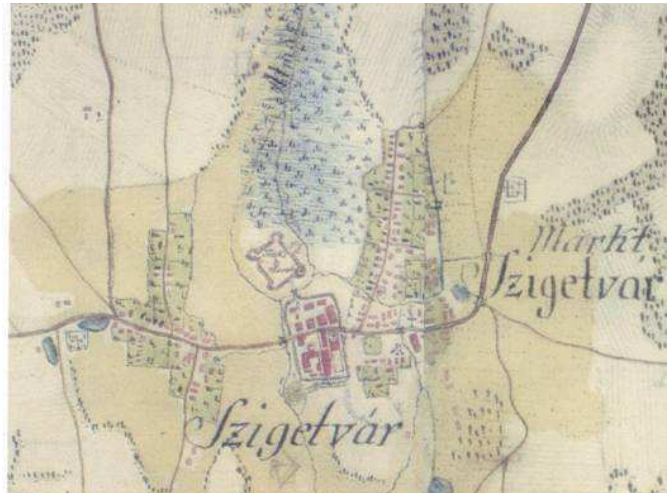
A hatályos településszerkezeti terv az alábbi egységeket különbözteti meg:

- a) Beépítésre szánt területek:
 - nagyvárosias lakóterület
 - kisvárosias lakóterület
 - kertvárosias lakóterület
 - falusias lakóterület
 - településközpont vegyes terület
 - központi vegyes terület
 - üdülőterület
 - kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület
 - Gazdasági és ipari terület
 - mezőgazdasági üzemi terület
 - különleges terület
- b) Beépítésre nem szánt területek:
 - közlekedési és közmű terület
 - zöldterület
 - erdőterület
 - mezőgazdasági terület
 - vízgazdálkodási terület
 - különleges, beépítésre nem szánt terület.

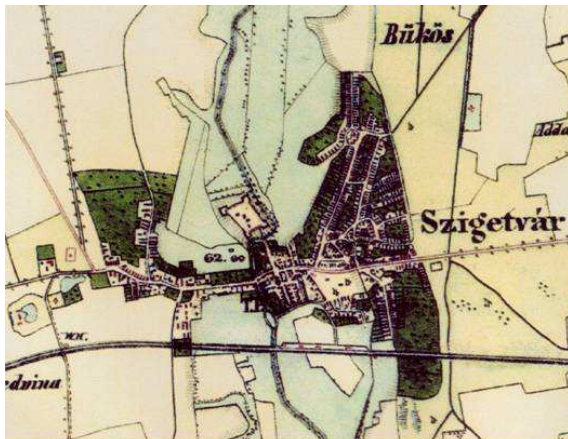
Szigetvár külterületének meghatározó területfelhasználása a mezőgazdasági (szántóföldi) terület, ugyanakkor sajátossága a Becefa és Zsibót településrészek és az azokat körülvevő cca. 250 ha egykori zártkerti terület, valamint a Domolos pusztai tórendszer és üdülőterület.

1.5. TELEPÜLÉSKARAKTER: TELEKSZERKEZET ÉS TELEKHASZNÁLAT, BEÉPÍTÉSI MÓD ÉS ÉPÜLETTÍPUSOK

A XVIII. század elején a vár, a belváros, a mai Szabadság utca és Tüskevár térsége jelenti a várost, Becefa, Zsibótpusztá és Turbékpusztá (Maria Hüls) már meglévő települések. E történeti városrészekben a változatos telekméretek mellett, a belvárosban a kisvárosias hangulatú, zárt sorú beépítésű, a tőle keletre található, városrészben pedig a hosszú szalagtelkes hézagosan zárt sorú, oldalhatáron álló családi házas jellegű építési módok jellemzőek.

Nem véletlen tehát, hogy Szigetvár belvárosa mind utca- és térszerkezete, mind építési karaktere miatt a város legértékesebb, védendő területegysége.

A XIX. században elsődlegesen a városközponttól keletre lévő térségek épültek tovább, rendezett, szabályos – a terepviszonyokhoz alkalmazkodó – utca- és telekstruktúrával. (Turbéki utca, Petőfi S. utca térségében)

Radován lakótelep fotó:Hübner Mátyás

A XX. században pedig mind a családi házas területek, mind pedig a tömbbelső feltárásával (Móra F. lakótelep, Radován tér), illetve új területek (Szent István lakótelep) igénybevételével új lakóegységek is létesültek.

A lakóterületek „besűrítésének” csaknem valamennyi formája megjelent Szigetváron is. Így történtek, az eredeti karaktert megbontó többszintes beépítések a Móra F. lakótelepen, a Szecsődi M. utca – Sánc utca – Radován tér térségében, illetve megjelentek a városszerkezetben a 60-as-70-es évek kedvelt „korszerű csoportos” (sorház, láncház) beépítési formák az egykori nagytelkes területek feltárásával.

A város sem maradt ki a lakótelep építési programból, e forma legjelentősebb képviselője a Szent István lakótelep.

Szent István lakótelep Forrás: Szigetvár Helytörténeti Fotóarchívum

1.6. VÉDETTSÉGEK

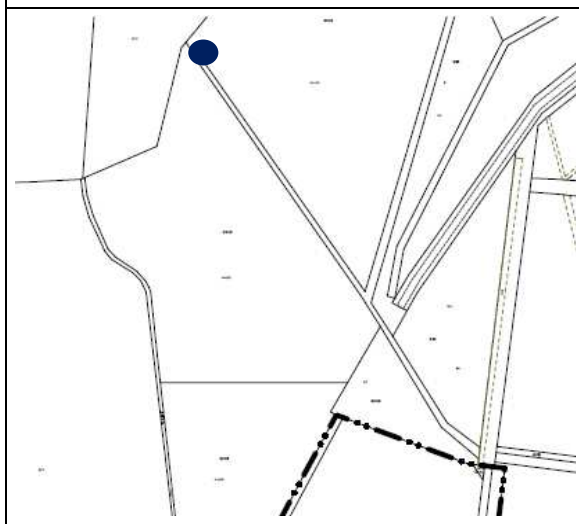
1.6.1 Szigetvár műemlékei (országos védettség)

Szigetvár szabályozási tervének készítésekor (2003) Építészeti örökségvédelmi hatástanulmány készült mely többek között meghatározta a település épített örökségének védett illetve védelemre javasolt elemeit, épületeit, lehatárolta a helyi védelemre javasolt területeket valamint rögzítette a védett épületekre, területekre vonatkozó követelményeit.

A város műemlékei és védett területei a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ adatszolgáltatása alapján:

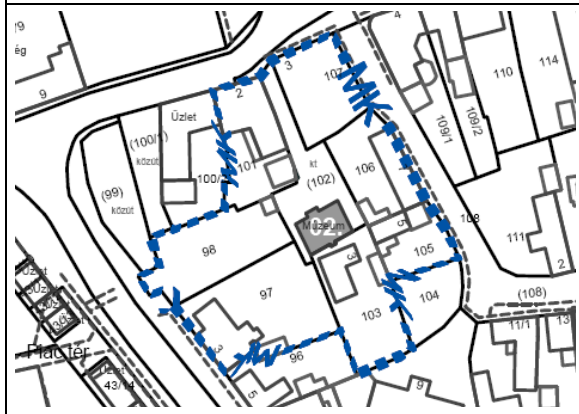
Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrs.	környezet
1	462	Basa-kút	-	031/2	030/17, 030/18, 030/19, 031/1, 031/3, 033

A 17. században már ismert, téglából épített boltíves kútházzal ellátott merítő forrás. Basa- illetve és Török-kútnak is nevezik.

Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrs.	környezet
2	463	Rituális mecset	Bástya u. 3.	102	101, 149/1, 163/3, 178, 182, 97, 103, 106, 107, 98, 51/2

A 16. században épült Török Ház, vagy más néven Karavánszeráj (Korán-iskola) a hódoltság egyetlen épen maradt lakóháza Magyarországon. A téglalap alapú, jellegzetes török, téglából épült kétszintes épületet feltehetően iskolának használták. Jelenleg Múzeum.

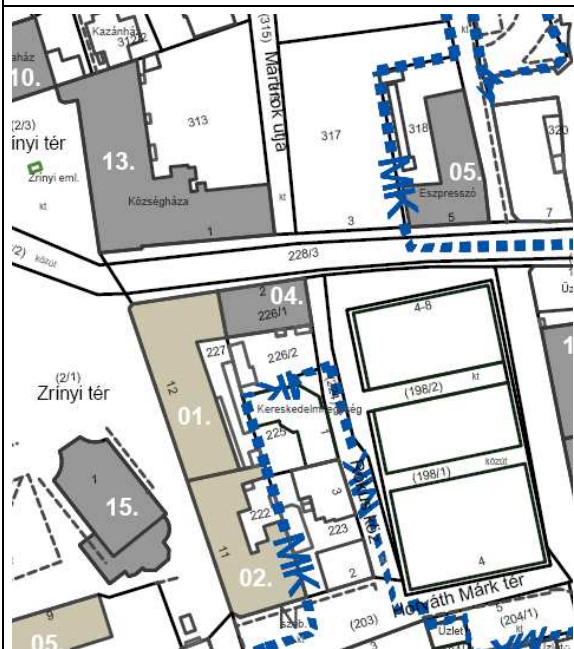
Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrs.	környezet
3	464	Ház	Dózsa Gy u. 5.	1187	1171, 1172, 1173, 1178, 1184, 1185, 1186, 1188, 1190/1, 1191

XVIII. századi egykori tulajdonosa után Szily-háznak nevezett egyemeletes, barokk stílusú épület. A kúria az 1710-es évek óta áll jelenlegi helyén, mai képét azonban csak később, a 18. század második felében elvégzett átalakítás során nyerte el. A téglalap alaprajzú, meredek tetőzetű épület homlokzata széles kiülésű osztópárkánnyal, dór fejezetű pillérekkel, a ritmusosan ismétlődő ablaknyílásokat koronázó váltakozó köríves és hegyes kialakítású szemöldökpárkánnyal tagolt.

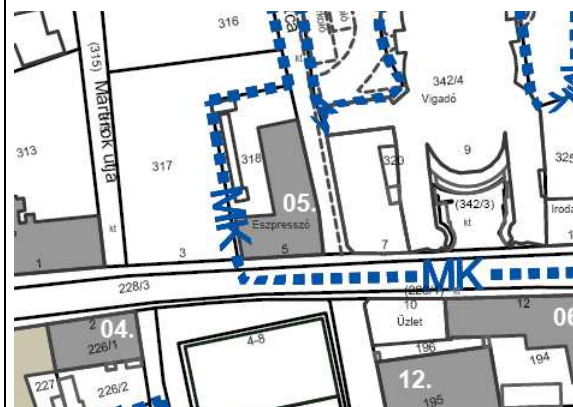
Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrsz.	környezet
4	465	Lakóház	József A. u. 2.	226/1	198/1, 198/2, 224, 226/2, 227, 228/1, 228/3, 228/4, 313, 315, 317

19. sz. első felében épült klasszicista stílusú, szépen felújított, eredeti részletképzésű üzlet és lakóház.

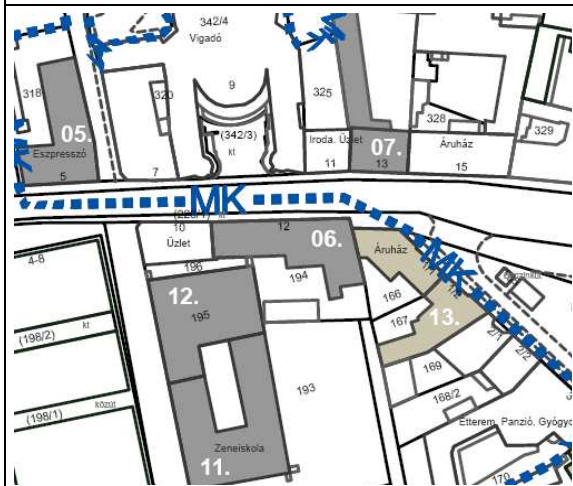
Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrsz.	környezet
5	466	ház	József A. u. 5.	318	198/1, 198/2, 228/1, 228/3, 228/4, 317, 319, 342/5, 320, 342/4

1850 körül épült eredeti részletképzésű, szerényen díszített barokk, kora klasszicista, sokáig zsidóházként ismert kétszintes üzlet és lakóépület.

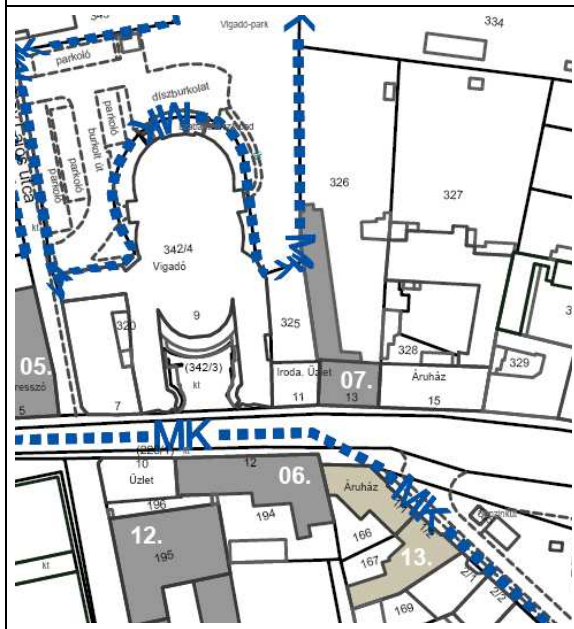
Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrsz.	környezet
6	467	Lakóház	József A. u. 12.	194	166, 193, 195, 196, 228/1, 228/3, 228/4, 325, 342/3, 342/4

1810 körül épült kora klasszicista, szimmetrikus nyílaskiosztású, lizéna díszes szépen felújított iroda és lakóépület.

Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrsz.	környezet
7	468	Lakóház	József A. u. 13.	326	163/3, 166, 194, 228/1, 228/3, 228/4, 325, 342/4, 342/5, 327, 328, 334

19. sz. második felében épült romantikus stílus elemeket, vakolatdíszeket (rosetta) felvonultató eredeti részleteképzésű lakó és üzletház.

Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrsz.	környezet
8	469	Lakóház	Szabadság u. 15.	337	336, 338, 342/5, 449, 564, 569

A két épület, egy 18. század végi késő barokk emeletes, és egy a 19. század elején mellé épült, klasszicista, földszintes lakóház tulajdonegyesítését követően, 1860 körül nyerte el ma is látható egységes, alsó szintjén konzolos-palmettadíszes szemöldökpárkányokkal és stukkódíszítéssel ellátott, romantikus hangulatú homlokzatát. Az úgynevezett Riszt-ház hosszan elnyúló udvari szárnya még őrzi az egykori építészeti részleteket.

Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrsz.	környezet
9	470	v. szálloda	Vár u. 1.	230/1	2/1, 2/2, 2/3, 227, 228/1, 228/3, 228/4, 229/1, 229/2, 231, 232/1, 245, 229/3, 10/7, 6/1, 7, 311, 312/1

Eredetileg sóraktár céljára, 1790 körül késő barokk stílusban épült Sóház (más néven Fehér ház) a város legrégebbi múltra visszatekintő épületeinek egyike. Az 1830-as években klasszicista, a század második felében pedig historizáló ízlés szerint átalakított házat később postakocsi-állomásnak használták ma kávézó és galéria. Az új szálloda építésénél az épület egy traktusát elbontották.

A 19. században épült négyzet alaprajzú, középrizalittal tagolt, az emeleti ablakok fölött konzolos szemöldökpárkányokkal díszített, késő klasszicista stílusú egykori Salamon féle patikaház. Nevét a híres gyógyszerész dinasztiaőről, a Salamon családról kapta.

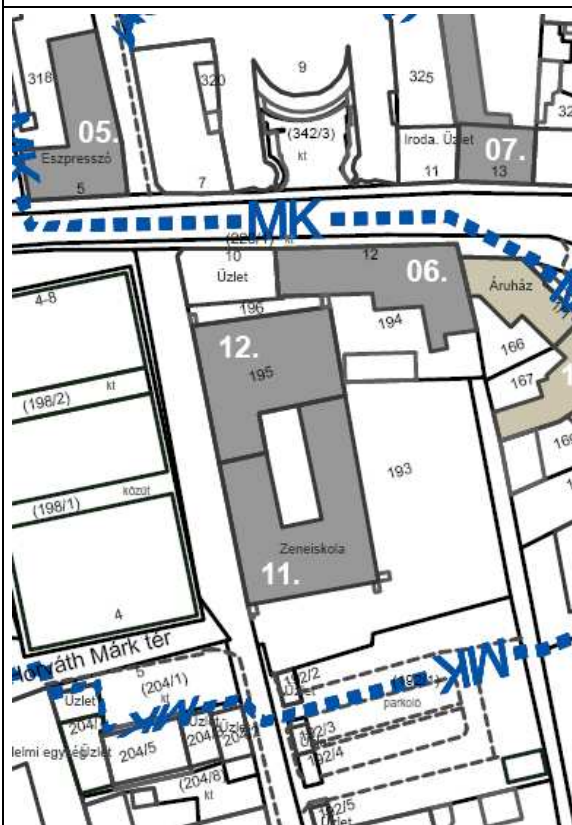

A rendház templomhoz csatlakozó zömök, homlokzatdíszítés nélküli barokk épülettömb. 1740-ben épült. Eredeti formájában kétemeletes épület stabilitásának megőrzése érdekében 1830-ban a felső szintet eltávolították. A földszinti árkádos kialakítású épületszárnyak négyszögletes zárt udvart fognak közre. A szerzetesrendek 1950. évi felosztását követően előbb szociális bérlakásokat alakítottak ki benne, később úttörőházként használták majd az 1980-as években elvégzett felújítás után a zeneiskola – ma Weiner Leó Alapfokú Művészeti Iskola – kapott helyet a falai között.

Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrsz.	környezet
12	473	v. Ferences templom	Zárda u.	195	193, 194, 196, 197, 198/1, 198/2

A gúlasisakos tornyú, a barokkra jellemző volutás oromzatú egyhajós, négy boltszakaszos templom épület. Előcsarnokában szenteltvíztartó céljára átalakított török kori mosdómedencék, 1760-as évek végéről származó, gazdagon díszített, hármás osztatú főoltár és a sekrestyében található oszmán díszítőművészet formajegyeit viselő rózsafa-intarziás, arabeszkhálós miseruhaszekrény (Jáni Lukács) látható.

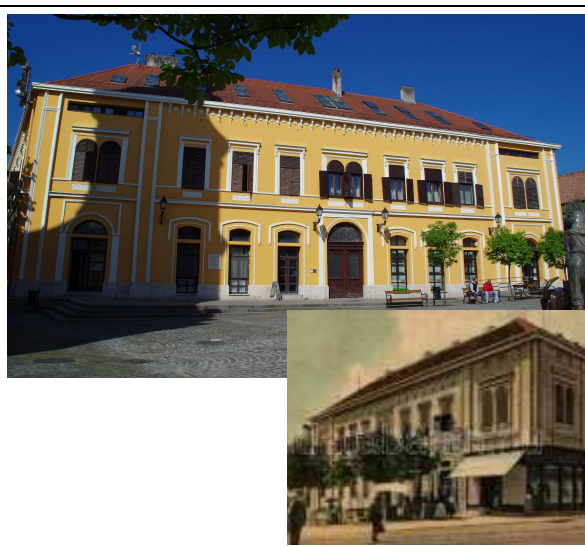
Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrsz.	környezet
13	474	Városháza	József A. u. 1.	313	312/1, 312/2, 315, 316, 317, 2/3, 230/2, 245, 2/1, 226/1, 227, 228/1, 228/3, 228/4, 229/1, 229/2, 6/1, 1, 229/3

1910-ben épült egyemeletes városháza épület. A kései eklektizmus szellemében emelt építmény négyzetes központi saroktömbjéhez egy-egy hosszanti oldalszárny csatlakozik. A főhomlokzat fölötti háromszögletű orommezőben címerrel.

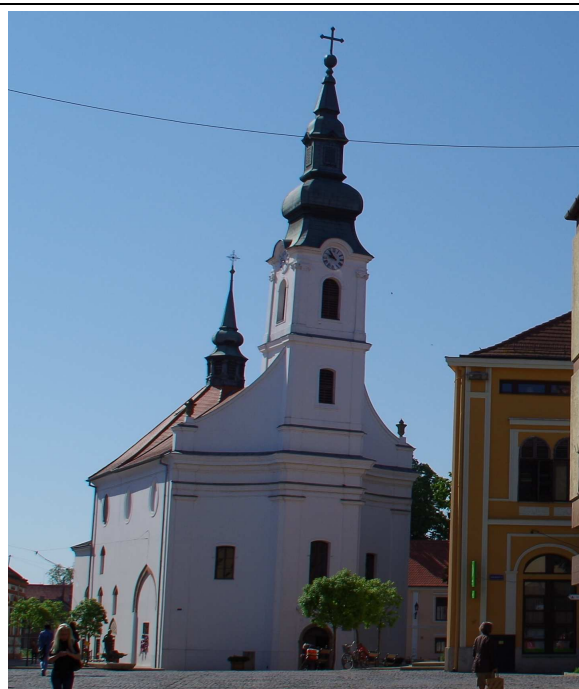
Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrsz.	környezet
14	475	v. Takarékpénztár	Zrínyi tér 3.	6/1/2	7, 10/7, 12/3, 3, 2/1, 2/2, 2/3, 14, 15, 227, 228/1, 228/3, 228/4, 229/1, 229/2, 229/3, 230/2, 312/1, 313, 245, 1, 4

Czindery családról elnevezett, korábban a Szigetvári Takarékpénztárnak, később a földszintjén üzleteknek, hivataloknak, emeletén pedig lakásoknak helyet biztosító romantikus stílusú épület. Az 1870 körül emelt építmény homlokzatának hangsúlyos díszítőelemei a sarokrizalitokat közrefogó tagozott lizénapárok, a tetőpárkány alatti konzolsor, az emeleti ablakok egyenes záródású szemöldökpárkányai, valamint a földszinti szegmensívek.

Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrsz.	környezet
15	476	R.k. templom	Zrínyi tér	1	222, 227, 32, 15, 16, 2/1, 2/2, 2/3, 3, 6/1, 312/1, 313, 228/3, 228/4

Ali pasa 1589-ben tölgyfacölöpökre épült dzsámijából, római katolikus plébániatemplommá átalakítva 1788-ban. Ali pasa sírkápolnáját és az imafülkét elbontották, karzatot, előcsarnokot, szentélyt építettek hozzá, de számárhátíves ablakai és ajtaja mai napig láthatóak. A templomot 1788-ban a Szent Rókus tiszteletére szentelték fel. Kupolájában Szulejmán és Zrínyi Miklós halálát ábrázoló freskó Dorfmeister István falfestménye. (barokk, 1789) Berendezés: szenteltvíztartók, török kori; főoltár, szószék, copf; főoltárkép, Dorfmeister. A templomot 1911-ben Schulek Frigyes és 1973-ban Bozó Pál tervei alapján építették újra.

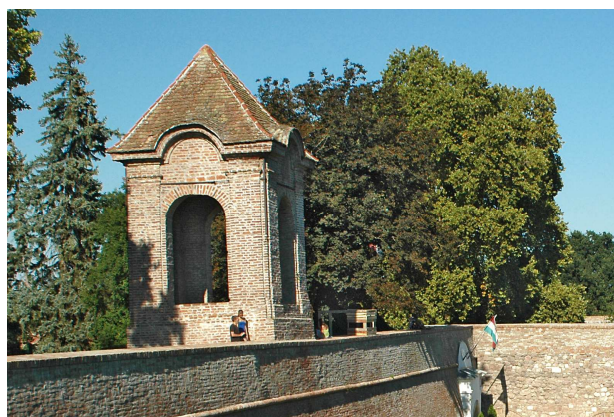
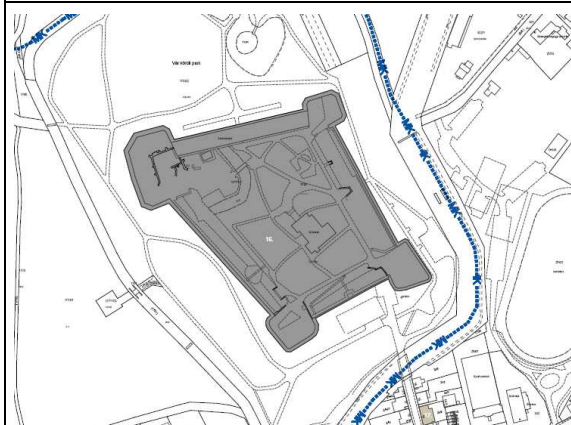

Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrsz.	környezet
16	477	Vár	Vár	1733	923, 1726/2, 1726/1, 1724/2, 1724/1, 1704/8, 1703, 1676/2, 1676/1, 1675/2, 1674, 1673, 1672, 1671, 1670, 1669, 1668, 1666, 1665/2, 1664, 1663, 1662, 1661, 1660/2, 1659/2, 1659/1, 1658/1, 1650, 1706, 1749/2, 1746/4, 1745, 1744, 1743, 1752, 1708, 1709, 1710, 1705, 1707, 1712/1, 1733, 1732/1, 1734, 1732/2, 1712/2, 1711/2, 1731, 1736, 925, 924, 1735, 1711/1, 1660/1, 1665/1, 1667, 1651/3
		Erődítés			
		volt Andrassy-kastély			
		Szulejmán khán dzsámijának maradványai			

ÉNy-DK tájolású, a bejárat melletti jobb oldalon csonka minarettel álló épület. A vár alaprajza a többszöri átalakítás ellenére még ma is képviseli a XVI. századi földvárak típusát.

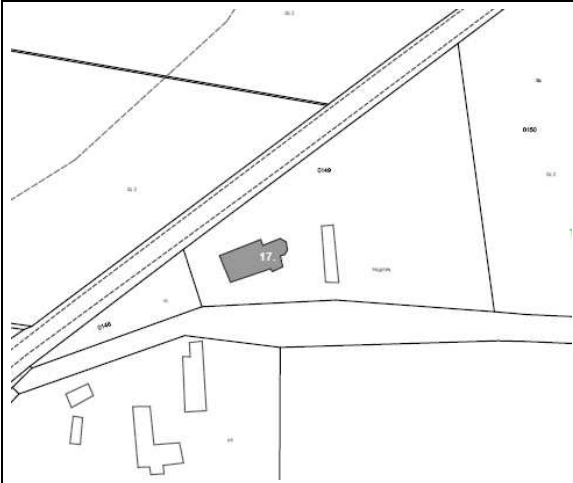
A négy olasz bástyaszerű és a mintegy 6 méter magas és 3 méter széles várfalak szabálytalan négyszög alakú területet zárnak körül. Az északi oldalon kazamaták húzódnak. A déli várfal közepén nyitott, íves párkányzatú pavilon emelkedik. A bástyákat a törökök építették a vár elfoglalása után. A kőkeretes barokk városkaputól tompaszögben megtörő hosszú boltozott kapualj vezet a várba.

A várudvar közepén találjuk az 1566. évi ostrom alatt elhunyt Szulejmán szultán dzsámiját. Az 1930-as évek elején Andrassy gróf a dzsámival közös tető alá hozta a nyári kastélyát, ma Zrínyi Miklós Múzeum.

Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrsz.	környezet
17	478	Kegytemplom	Turbék	0149	0103, 0117, 0118/2, 0147, 0148, 0150, 092/32, 092/33, 092/34

1705 előtt épített egykori fakápolnát később kőből építették át: 1756-ban elkészült a templom - hatszögletes záródású - szentélye, 1770-ben az egyemenetes barokk stílusú főhajója. 1775-re elkészült az impozáns oltár is a passzai Mariahilf-kegykép egyik másolatával. A kőből faragott szenteltvíztartó a templom déli bejáratnál még a török időkből való, mosdómedenceként szolgált. A templom lényegében a maival egyező, végleges alakját az 1910-es évek elején elvégzett átalakítás-felújítás eredményeként nyerte el. A templom orgonáját 1865-ben Fazekas János építette, majd 1932-ben a pécsi Angster gyár átépítette.

Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrs.	környezet
18	10040	Polláck kastély	Zsibót Domolospusztá	0234/1	0228, 0234/2, 0235/2, 0242, 0250, 0257/1, 0258/1, 0258/14, 0258/15, 0258/3, 0261/4, 0261/7, 0231, 0235/1
		Lakóház		0261/3	
		Magtár		0234/1	
		Melléképület		0261/2	

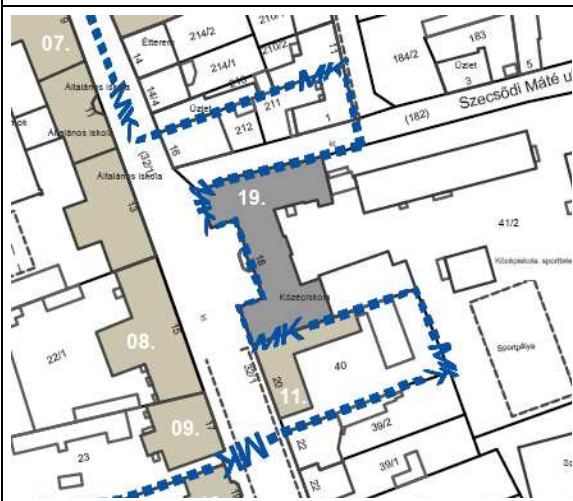
Historizáló, neogótikus stíuselemek felhasználásával 1870-ben épült, - jelenleg - használaton kívüli kastély, magtár és sírkápolna. Gleim berlini építész által tervezett Polák-kastélyt 1989-ben kastélyszállóvá alakították. (megszűnése óta gazdátlanul, funkció nélkül áll.)

Sorszám	Törzsszám	megnevezése	cím	hrsz.	környezet
19	11253	Iskolaépület	Rákóczi F.u. 18.	41/1/2	182, 20, 22/1, 23, 32, 40, 212, 211

1906-ban épült Lechner-iskola stílusjegyeit hordozó, tégl-girlandos homlokzatú, de a századelő modernista építészetére jellemzően többféle anyag, a klinkertégla mellett terrakotta-, majolika-, stukkó-, bádóg-, kovácsoltvas-díszítőelemek felhasználásával készült, U alaprajzú épület. Az adományozó - Biedermann Rezső báró - tiszteletére az iskola neve Szigetvári Magyar Királyi Állami „Rezső” Polgári Fiúiskola lett. (Ma Zrínyi Miklós Gimnázium)

A kétszintes épület főhomlokzata 3-2-1-2-3 tengelyes, ahol a középső axis kis kiülésű, a két szélső erősen kiugró rizalitok. Az alsó szint ablakai kosárfészek, az emeletiek szegmensívesek. A főbejárat hullámíves, az emeleti ablak kosárfészek. A homlokzatok vakoltak, illetve a tengelyek találkozásánál, sarkokon, a nyílászárók körül és között valamint az attika felületén ún. téglaszalag ornamentikával díszítettek.

1.6.2 Helyi védettségek

Helyi védett értékek				
sor	utca, házszám	Helyrajzi szám	funkció	védelem
1.	Zrinyi tér 12.	227	Üzlet és lakóépület	Épület tömege, utcai homlokzata és díszai
2.	Zrinyi tér 11.	222	Lakóépület	Épület tömege, utcai homlokzata és díszai
3.	Zrinyi tér 6.	3	Lakóépület	Épület tömege és homlokzata, tagozatai
4.	Zrinyi tér 8.	14	Üzlet és lakóépület	Épület tömege, homlokzata, nyíláskiosztása
5.	Zrinyi tér 9.	15	Üzlet és lakóépület	Épület tömege és utcai homlokzata
6.	Rákóczi utca 12.	215/1, /2	Lakóépület	Épület tömege, utcai homlokzata és tagozatai
7.	Rákóczi utca 9-13.	20	Iskola	Épület tömege, utcai homlokzata és tagozatai
8.	Rákóczi utca 15.	22/1	Lakóépület	Épület tömege, utcai homlokzata és díszai
9.	Rákóczi utca 17.	23	Lakóépület	Épület tömege és homlokzata és tagozatai
10.	Rákóczi utca 19.	24/1	Lakóépület	Épület tömege és homlokzata és tagozatai
11.	Rákóczi u. 20.	40	Lakóépület	Épület tömege és nyíláskiosztása
12.	Rákóczi utca 21.	25/1	Lakóépület	Épület tömege és homlokzata és tagozatai
13.	Kossuth tér 1/1, 1/2.	166, 167	Üzlet és lakóépület	Épület tömege és homlokzata és tagozatai
14.	Kossuth tér 4.	171/1, /8	Üzlet	Épület tömege és homlokzata és tagozatai
15.	Kossuth tér 15.	160/2	Volt iskola	Épület tömege
16.	Vár utca 3.	231	Lakóépület	Épület tömege és homlokzata és tagozatai
17.	Vár utca 14.	249	Lakóépület	Épület tömege és homlokzata és tagozatai
18.	Széchenyi utca 3.	234/1	Lakóház (Mihók ház)	Épület tömege és homlokzata és tagozatai
19.	József A. utca 14.	159/1	Járásbíróság	Épület tömege és homlokzata és tagozatai
20.	József A. utca 16.	158	Irodaház	Épület tömege és homlokzata és tagozatai
21.	Dózsa Gy. u. 5/2.	1191	Kiállítótér	Épület tömege, nyíláskiosztása
22.	Rákóczi u. 35.	1016/6	Állomásépület	Épület tömege, homlokzata és nyíláskiosztása
23.	Turbéki temető	0110/1	Temető-kápolna (Szily)	Épület tömege, tagozatai
BECEFA				
24.	Fő utca 53.	2449	Lakóépület	Épület tömege, homlokzata és nyíláskiosztása
25.	Fő utca 47.	2446	Lakó- és gazdasági ép.	Épület tömege, homlokzata és nyíláskiosztása
26.	Fő utca 30.	2484	Gazdasági épület	Épület tömege, homlokzata és nyíláskiosztása
27.	Fő utca	2432	Ref. templom	Épület tömege és nyíláskiosztása
28.	Fő utca	2505-2538	Pincesor	Területi védelem (tömeg és beépítés)
ZSIBÓT				
29.	Igmándy u. 13.	2201/2	Lakóépület	Épület tömege, nyíláskiosztása, tagozatai
30.	Igmándy u.	2278	Harangtorony	Épület tömege, nyíláskiosztása
31.	Turbékpusztá	0160/10	Vermes-kúria	Épület tömege, nyíláskiosztása, tagozatai
32.	Zsibóti út	0104	Kápolna	Épület tömege
33.	József A. u. 9.	342/4	Vigadó	Épület tömege, homlokzata és nyíláskiosztása
34.	Ország út	1973/3	Temető-kápolna	Épület tömege, tagozatai

A tanulmány É 1. melléklete részletezi a helyi védett értékek adatait.

1.6.3 Régészeti örökség

A régészeti örökséget önálló munkarészben ismertetjük.

1.7. AZ ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK ELEMZÉSE

Szigetvár gazdag történelmi múlttal rendelkező, hangulatos kisváros, ahol lépten-nyomon találkozhatunk a történelmi múlt máig megmaradt értékeivel, épített kulturális örökségével.

A belváros szívében található Zrínyi tér, azon négy égtájat összekötő tengelyek metszéspontja melynek az egykori Óvárost határozták meg. A tér illetve a tengelyek menti térfalak, a mai napig számos védendő építészeti elemet őriznek.

Szigetvár külterületének részét képezi két egykor önálló falu Zsibót és Becefa is. A városi múlt a kistelepülésekre is hatást gyakorolt, hisz számos sajátos kegyeleti és népi építészeti épülettípus megtalálható a településrészekben.

A város igazgatási területén 19 db műemlék és 18 műemléki környezet található. A nyilvántartott műemlékből 4 egyházi (templom), 2 török kori vallási, (rituális mecset, forrás) 9 üzlet illetve lakóépület 1 kastély, 1 városháza, 1 iskola valamint 1 vár és erődítés rendeltetésű.

Egyedileg védett 32 objektum, melyből 4 a térség hitéletéhez kötődő vallási épület (temetőkápolnák, haragtorony, ref. templom), 21 a mezővárosi illetve a népi építészeti hagyományokat őrző üzlet és lakóház, 1 állomás épület, 1 iskola (két épületrésszel) 1 kúria, 1 járásbírói és volt tanács épület (ma irodaház) 1 kiállítótér valamint 1 pincesor a becefai településrészről.

Szigetvár épített örökségével, 1952-ben a VÁTI, 1984-ben a Szigetvár várbaráti Kör 1985-ben Pécsi Építész és Településtervező Kft majd az AEDIS Építészeti Stúdió Kft foglalkozott. Rendelkezésünkre a 2003-ban elfogadott Örökségvédelmi hatástanulmány állt. A tanulmány fényképes adatlap formájában mutatta be illetve vette nyilvántartásba a település országos és helyi egyedi értékeit.

1.8. TERÜLETHASZNÁLAT ÉS TERÜLETI ÁLLAPOT A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG ÖSSZEFÜGGÉSSZERÉBEN

A településen, településrészekben kialakult területhasználat általánosságban megfelel az örökségvédelem szempontjainak. Az épített értékek túlnyomó többsége településközpont vegyes lakó illetve különleges területen belül fekszik, az értékek környezete nem akadályozza használatukat.

A település arculatának formálása, turisztikai vonzerejének növelése céljából szükség van a kulturális örökség meghatározó, hangulatteremtő épületeinek, épületcsoportjainak megőrzésére és hasznosításuk szempontjából az ideális funkció megkeresésére a telken és környezetükben egyaránt.

Szigetvár műemléki épületeinek nagy része – a vár, a belvárosi térfalak védett épületei, a török kori építmények - megújult és méltó környezettel szolgálja a lakókat illetve a látogatókat.

2. VÁLTOZTATÁSI SZÁNDÉK

2.1. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÉS TÁJHASZNÁLATI VÁLTOZÁS

Szigetvár településfejlesztési koncepciójának átfogó és rész céljai nem igénylik a településhálózat változását. Elképzelése szerint, Szigetvár *„2030-ra fenntarthatóan működő emberléptékű kisváros, amely vonzó az itt élőknek, vonzó a befektetni szándékozók számára és vonzó az ide látogató turistáknak.”*

A fenti cél eléréséhez megfogalmazott specifikus céljai:

1. A város gazdasági alapjainak újjáépítése.
2. A káros társadalmi folyamatok megállítása, megtartó képesség növelése.
3. Fenntartható, élhető, vonzó környezet megteremtése.

A fenti célok mindegyike épít a település meglévő építészeti örökségére, a városi infrastruktúra további fejlesztését, a környezeti minőség javítását ennek maximális figyelembevételével tervezi.

A specifikus célok elérésének további alapköve a várost északról elkerülő út megvalósítása, mely hatással lehet a települési –belső - közlekedési hálózatra illetve az új, az elérhetőség szempontjából kedvező terület-felhasználások megjelenésére.

A belső úthálózat fejlesztés a vár műemléki környezetének északi részét érinti, de a változás az építészeti érték minőségbeli romlását nem generálja. A tervezett elkerülő út oldalán megjelenő gazdasági típusú terület-felhasználások tájhasználati változást jelenthetnek, de tájképi szempontból értéktelen részén „veszi igénybe” a tájat.

2.2. TELEPÜLÉSSZERKEZETI, TERÜLETHASZNÁLATI ÉS BEÉPÍTETTSÉGI VÁLTOZÁS

A település kialakult szerkezetének hosszútávú változásával számol a terv. Jelentős lakó- és üdülőterületi fejlesztés került felülvizsgálatra, illetve a gazdaság élénkítése céljából gazdasági illetve intézményi területek fejlesztése is integrálódik a meglévő térbeli rendszerbe.

A változások kulturális örökség elemei által nem érintettek.

A koncepció nagy hangsúlyt fektet az adottságokhoz illeszkedő, fenntartható fejlesztésre, így a beépítettség változását is a jogszabály által szabott keretek között tartja az épített örökség maximális megőrzése mellett.

A műemléki védelem alatt álló épületek védelmét a településrendezési eszközök is szolgálják.

2.3. INFRASTRUKTURÁLIS VÁLTOZÁS

A terv hosszútávon az északi elkerülő út megvalósításával számol, a 2.1. fejezetben részletezett nem számottevő műemléki érintettséggel. A javasolt kerékpárút-fejlesztések és ezzel összefüggésben a gépkocsiforgalom korlátozása egyes területeken, a meglévő szerkezethez igazítva történtek.

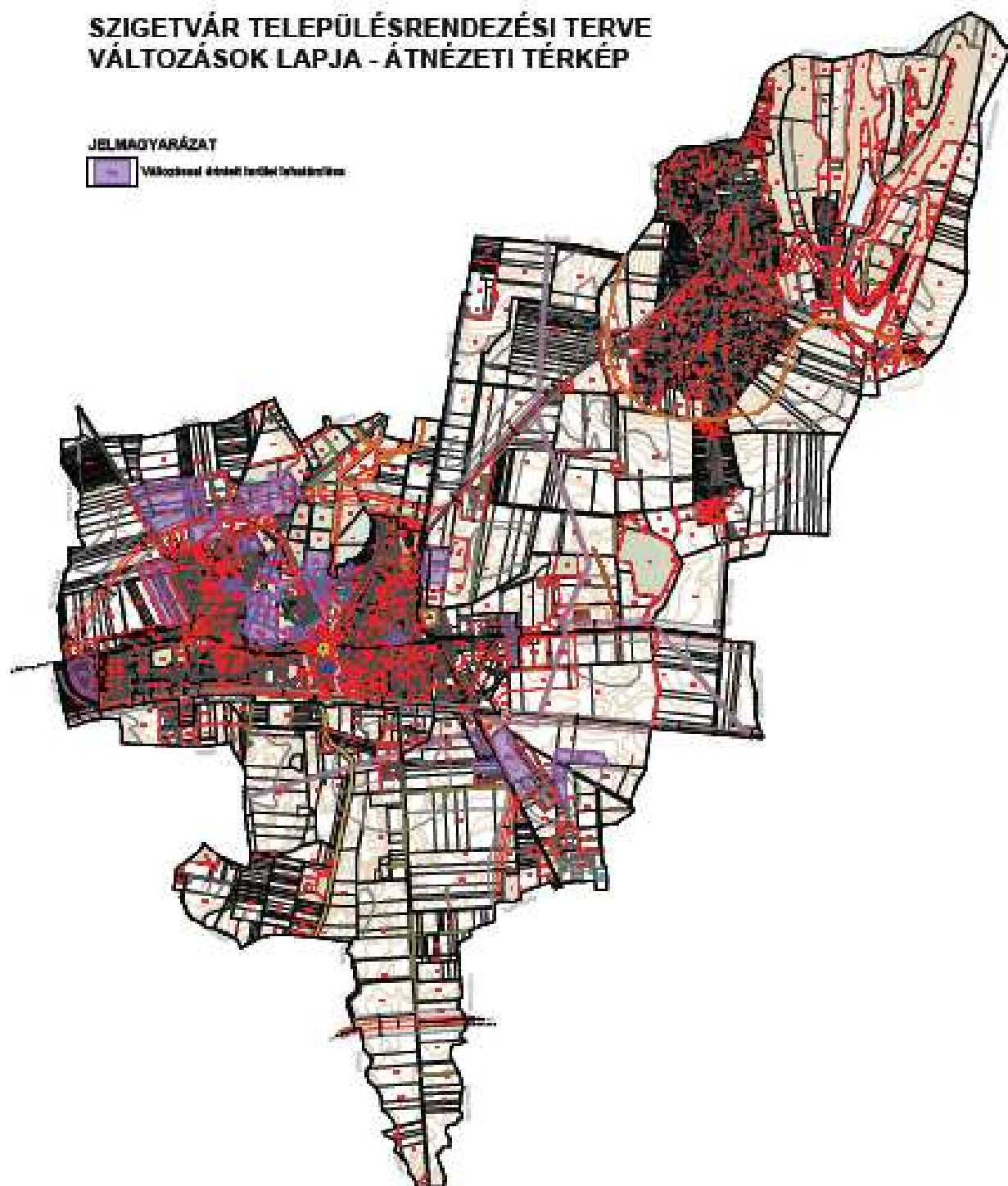
2.4. NÉPESSÉG, ÉLETMÓD, TÁRSADALOM, KULTÚRA VÁLTOZÁSA

A koncepcióban megfogalmazott célok a népesség foglalkoztatási szintjének javítását, a stabil, egész éves munkahelyek és ezáltal az anyagi létbiztonság megteremtését, a helyi közösségek erősítését, a helyi identitástudat, valamint az épített örökség nagyobb megbecsülését szolgálják.

SZIGETVÁR TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE VÁLTOZÁSOK LAPJA - ÁTNÉZETI TÉRKÉP

JELMAGYARÁZAT

 Villamosát átvett terület behatárolása

3. HATÁSELEMZÉS

3.1 TÖRTÉNETI TELEPÜLÉSHÁLÓZATI KÖVETKEZMÉNYEK

A koncepció és szerkezeti terv, a történeti településhálózatot befolyásoló változtatással nem számol. A településközpontban koncentráltan megtalálható építészeti értékeket negatívan befolyásoló szerkezeti átalakítás nem tervezett.

Az északi elkerülő út tájhasználati befolyásával illetve a nyomvonal mentén a területek felértékelődésével, beépítésre szánt terület-felhasználások megjelenésével számolni kell, de ezek az épített örökség elemeire hatást nem generálnak.

3.2 TERMÉSZETI, TÁJ HATÁSOK

A koncepció óvja a természeti értékeket, a célok megvalósítását a természeti és táji értékek védelme mellett tervezi. Az oldalom alatt álló táji elemek zöldfelületi rendszerek beépítése, nem tervezett.

Szigetvár tájszerkezetében a jelenleg és közeljövőben is várható tendenciák:

- a mezőgazdaságilag hasznosított területek arányának csökkenése.
- az erdőterületek növekedése
- jelentős infrastrukturális fejlesztések – országos főút hálózat – eredményeként a tájban mint új elemek jelennek meg.

Fenti – általános - hatások azonban hosszú távon sem eredményezik a város tájszerkezetének jelentős módosulását.

3.3 A TELEPÜLÉSKÉP FELTÁRULÁSÁNAK VÁLTOZÁSAI

A fejlesztési illetve rendezési dokumentumok (tervek) a település illetve településrészek védett értékeit érintő változásával nem számolnak. A városképi szempontból is meghatározó védett épületek és környezetük megőrzését, a tervek kiemelten kezelik.

3.4 RÉGÉSZETI EMLÉKEK FELTÁRTHATÓSÁGÁNAK, MEGMARADÁSÁNAK, BEMUTATHATÓSÁGÁNAK VAGY PUSZTULÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI

A régészeti emlékek feltárthatóságának, megmaradásának, pusztulásának lehetőségét a régészeti munkarész taglalja.

3.5 TÖRTÉNETI TÉRBELI RENDSZEREK ALAKULÁSA

A hagyományos térbeli rendszerek nem változnak, a fejlesztések ezeket jelentősen nem érinti.

3.6 MŰEMLÉKI EGYÜTTESEK, MŰEMLÉKEK ESZMEI, HASZNÁLATI ÉS ESZTÉTIKAI JELENTŐSÉGÉNEK ALAKULÁSA A TÁJBAN, TELEPÜLÉSSZERKEZETBEN, ÉPÍTETT KÖRNYEZETBEN, A TELEPÜLÉS ÉLETÉBEN

A település átfogó fejlesztését szolgáló célok mint mindegyike szükségessé teszi a műemléki értékek felmérését és védelmét.

A településfejlesztési koncepció rész céljai közül pedig, Intézményrationalizálás, közösségi funkciójú létesítmények fejlesztése, a helyi építészeti és természeti értékek védelme, a belső megközelíthetőség feltételeinek javítása az épített értékek feltérképezését és a regisztrált értékek védelmét és bemutatthatóságát segíti elő.

3.7 MŰEMLÉKEK MEGÚJULÁSÁNAK ÉS FENNTARTHATÓSÁGÁNAK GAZDASÁGI ESÉLYEI

Szerencsére a védett műemléki értékek megbecsülése egyre inkább általánossá válik. A koncepcióban megfogalmazott célok mentén meg lehet találni azokat a funkciókat, amelyek a műemléki értékek megőrzését gazdaságilag is fenntarthatóvá teszik.

3.8 TELEPÜLÉSKARAKTER VÁLTOZÁSÁNAK HATÁSAI

A hagyományos településkarakter nem változik tekintve, hogy a fejlesztési területek az eddig is fejlesztett területek részei. A történeti településkarakter megőrzése érdekében a szabályzatban olyan követelmények kerültek rögzítésre, amelyek biztosítják az új építések utcaképbe illesztését, a környezethez illeszkedő tömeg kialakítását a műemlékek környezetében, a település központi területein.

3.9 KÖRNYEZETI TERHELÉSEK ÉS AZ ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG MŰSZAKI ÁLLAPOTÁNAK ÖSSZEFÜGGÉSEI

A környezeti terhelések (zaj, levegő, víz) nem veszélyeztetik az épített örökség műszaki állapotát, sőt a tehermentesítő út megépülését követően a környezeti károkozás lényegesen csökken a településközpont környezetében.

3.10 FOLYAMATOK IRÁNYA, VISSZAFORDÍTHATÓSÁGA

Szigetvár értékes történeti múltja nyomán számos védett építészeti értékkel rendelkezik.

A település egyik célja a turizmus fejlesztése, melynek egyik záloga a gazdag régészeti, építészeti és természeti örökség megőrzése, bemutathatósága.

A jelenleg üresen álló, kihasználatlan védett épületek, használaton kívüli területek az örökség állagromlását és így az értékek pusztulását gyorsítja fel. Kiemelt feladat kell legyen, a műemléki értékek helyzetbe hozása, következetes és céltudatos fejlesztése, hogy a folyamat visszafordíthatóvá váljon.

3.11 KÁRENYHÍTÉS LEHETŐSÉGE, KÖLTSÉGE, ILLETVE ELLENTÉTELEZÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

Kárenyhítés csak gondatlan, a vonatkozó jogszabályoknak meg nem felelő viselkedést követően válhat szükségessé. Az épített örökséget olyan módon kell védeni, hogy a pusztulás megelőzhető legyen.

A jelenlegi folyamatok – talaj bolygatása, fokozatos állagromlás, felújítások elmaradása – visszafordítása az örökségvédelem hivatalos szerveinek, az önkormányzatnak, az érintett befektetőknek a konstruktív együttműködésével történhet.

A településfejlesztéssel kapcsolatos döntéseket a kormányrendelet szerint önkormányzati főépítész készíti elő, aki a napi „településszépítési” munkában is hatékonyan részt tudna vállalni, ezért alkalmazása mindenképpen elengedhetetlen.

4. KÖZÉRTHEŐ ÖSSZEFOGLALÓ

Szigetvár épített örökségéről, műemléki értékeinek védelméről szóló örökségvédelmi hatástanulmánya utoljára 2013-ban került felülvizsgálatra. 2016-ben a város új Településfejlesztési Koncepciót készített, melyhez szükségessé vált új Örökségvédelmi Hatástanulmány készítése is. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok egyik alappillére az Élhető és fenntartható, élhető vonzó környezet megteremtése mely szükségessé teszi a műemléki értékek felmérését és körültekintő védelmét is. A településfejlesztési koncepció az átfogó célok mellé részcélokat rendel, mely célok megfogalmazásakor, beavatkozási területekre vetítésekor az örökségvédelem prioritást élvez.

A megfogalmazott településfejlesztési javaslatok egyértelműen alkalmasak arra, hogy a műemléki értékek megfelelő szerephez jussanak, így a védelemnek fenntartható gazdasági bázisa legyen.

5. NYILATKOZAT

Alulírott Dr. Hübner Mátyás, mint Szigetvár 2016-ban készülő Településfejlesztési Koncepciójához illetve Településrendezési eszközéhez készített örökségvédelmi hatástanulmány készítője nyilatkozom arról, hogy a tervezett megoldás megfelel az örökségvédelmi jogszabályoknak és hatósági előírásoknak, továbbá, hogy az örökségvédelmi hatástanulmány épített örökség munkarésze elkészítésére jogosultsággal rendelkezem.

Pécs, 2017. június

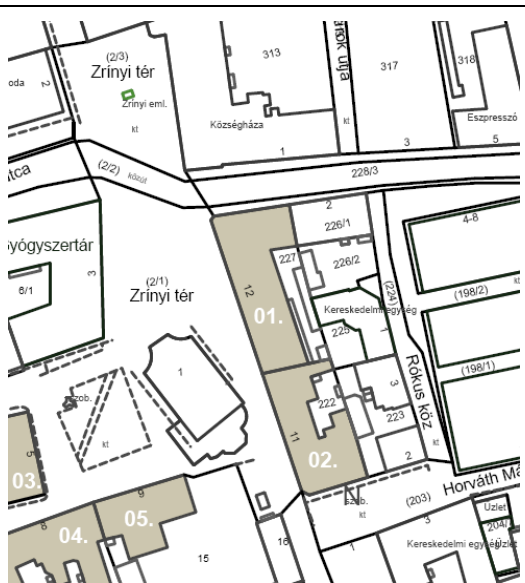

Dr. Hübner Mátyás
okl. építészmérnök vezető tervező
Ybl díjas építész

É1 MELLÉKLET

SZIGETVÁR ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNYÁHOZ

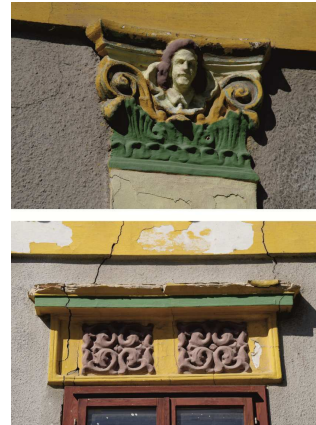
1	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Zrínyi tér 12.	227	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Üzlet és lakóépület	
LEÍRÁS			
A Romanovics-féle ház 1870-es években készült, romantikus hangulatú, egyemeletes épület 1920 körül átépítették. Napjainkban újra az egykori homlokzatszíveket viseli. Részlet gazdag – növénymotívumos – konzolos ablakkeretek, rozetta jellegű párkánydíszek, színváltással hangsúlyozott vakolatsávok és ritmusosan ismétlődő nyílások tagolják az utcai homlokzatot.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege, utcai homlokzata és díszei.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

2	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Zrinyi tér 11.	222	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Lakóépület	
LEÍRÁS			
Eredeti tömegű és részletképzésű polgári lakóépület. Ritmusosan kiosztott nyílásendje, színváltással hangsúlyozott vakolatdíszei, tagozatai (nyílást keretező díszes fejezetű lizénái, váltakozó szemöldök párkányai, széles kiülésű osztó- és záró párkánya, ívsoros vakolatdíszítései, szép részletképzésű ablak osztásai) megőrzendők.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege, utcai homlokzata és díszei.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

3	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Zrinyi tér 6.	3	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Lakóépület	
LEÍRÁS			
Egyszerű tömegű, szerény megjelenésű, földszintes polgári lakóépület. Homlokzata 1+2+1+1 nyílásokkal illetve díszes eberfejes, volutás fejezetű faloszlopokkal , és a széles kiülési párkány alatti szemöldök mezőben növénymotívumos vakolatdíszekkel tagolt.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege és homlokzata, tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			
Az épület lebontható, a telek a meglévővel azonos egyszerű zárt tömegű épülettel építhető be, az eredeti tagozatok visszaállításával.			

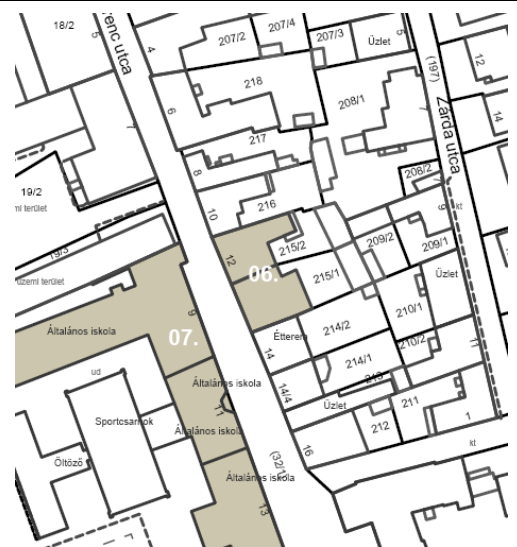
4	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Zrinyi tér 8.	14	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Üzlet és lakóépület	
LEÍRÁS			
Földszintes, részletgazdag homlokzatdíszítésű, mezővárosi lakóépület. Téglarchitektúrás, széles kiülésű geometrikus kialakítású nyíláskeretekkel díszített eredeti nyílaskiosztású homlokzat.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege utcai homlokzata, nyílaskiosztása.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

5	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Zrinyi tér 9.	15	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Plébánia	
LEÍRÁS			
Egyszerű megjelenésű, kétszintes színváltással hangsúlyozott osztópárkánnyal illetve egyszerű geometrikus fejezettel ellátott faloszlopokkal, nyílásokat keretező vakolatsávokkal tagolt homlokzatú szépen felújított hivatali épület.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege és utcai homlokzata.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

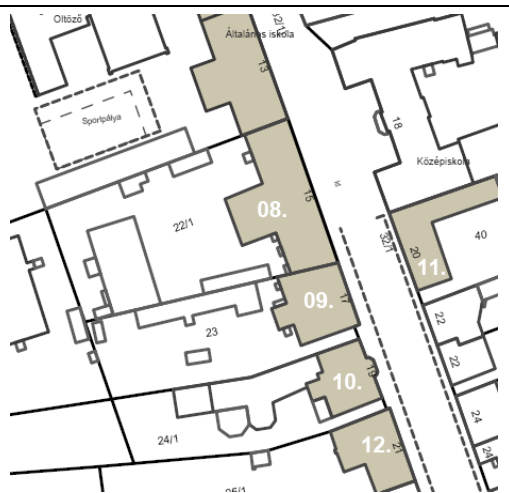
6	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Rákóczi u. 12.	215/1, /2	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Lakóépület	
LEÍRÁS			
Részlet gazdag, historizáló elemekkel díszített homlokzatú, földszintes, városias lakóépület. A szimmetrikus szervezésű utcai homlokzatot, timpanonos felépítménnyel hangsúlyozott sarokrizalitok, plasztikus, növény és emberfej motívumos valamint geometrikus vakolatdíszek, fogazott párkányok tagolják.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege, utcai homlokzata és tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			
Az utcai homlokzat visszafogottabb színezése javasolt.			

7	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Rákóczi u. 9-13.	20	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Iskola	
LEÍRÁS			
1906-ban épült a Szigetvári Magyar Királyi Állami „Elza” Polgári Leányiskola, amely 1946-ban egyesült az Állami Népiskolával. 1960-ban a folyamatosan bővített intézmények közös bejáratott „kaptak”. A kétszintes szimmetrikus homlokzatszervezésű, sarokrizalitokkal tagolt egykori Leányiskola homlokzatát szecessziós vakolatdíszek, tojássoros ablakkeretek díszítik. A később épült Népiskola tömegében, arányaiban, nyíláskiosztásában alkalmazkodott az Elza iskoláéhoz, de homlokzatdíszítése egyszerűbb kivitelezéssel készült.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épületek tömege, utcai homlokzata és tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

8	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Rákóczi u. 15.	22/1	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Lakóépület	
LEÍRÁS			
Szimmetrikus homlokzatszervezésű, hangsúlyos vízszintes tagolású, egyszerű geometrikus vakolatkeretekkel díszített ablak kettőzések nyílaskiosztású, téglarchitektúrájú lakóépület.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege, utcai homlokzata és díszei.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

9	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Rákóczi u. 17.	23	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Lakóépület	
LEÍRÁS			
Földszintes, utcavonallal párhuzamos nyeregtetővel, háromszögletű oromzattal zárt középrizalitos szimmetrikus tömegű és homlokzatszervezésű lakóépület. Díszítő tagozataik historizálóak: profilozott párkányok és íves záródású ablakkeretek, volutás fejezetű lizénák tagolják a homlokzatokat.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege és homlokzata, tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

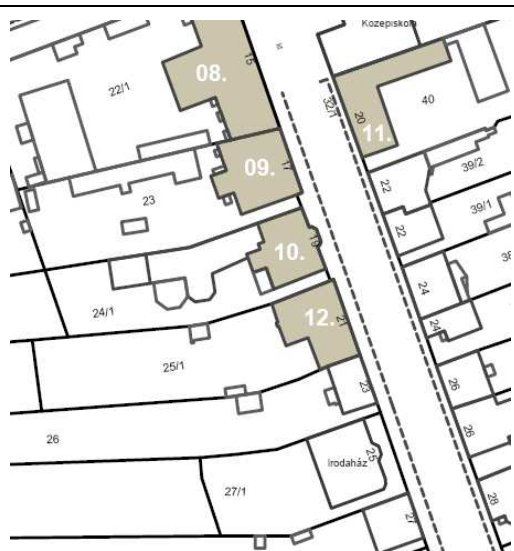
10	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Rákóczi u. 19.	24/1	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Lakóépület	
LEÍRÁS			
Szimmetrikus homlokatszervezésű, kupolával záródó, középrizalitos, villa jellegű lakóépület. Historizáló tagozatok, szecessziós kovácsoltvas cégtábla és kapu díszíti az utcai homlokzatot.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege, homlokzata és tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

11	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Rákóczi u. 20.	40	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Lakóépület	
LEÍRÁS			
Eredeti—beforduló – tömegű, ritmusos nyílaskiosztású, egyszerű vakolatsávokkal díszített, szegmensívű ablakkal tagolt utcai homlokzatú lakóépület.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege és nyílaskiosztása.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

12	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Rákóczi u. 21.	25/1	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Lakóépület	
LEÍRÁS			
Földszintes utcavonallal párhuzamos nyeregtetővel, egyenes ereszzvonallal, egymás mellé sorolt azonos megformálású ablakokkal, egyenes lábazattal épült szecessziós lakóépület. Utcai homlokzatát ívsoros párkányok, profilozott ablakkeretek, díszes szemöldökmezők, volutás lizénák tagolják.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege és homlokzata, tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			
Az eredeti téglalobtíves lábazat visszaállítása javasolt.			

13	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Kossuth L. tér 1/1,1/2	166, 167	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Lakóépület, üzletház	
LEÍRÁS			
Egykor egységes megjelenésű üzlet és lakóépület. A kiemelt sarokrízalitos tömegű homlokzat egyik része őriz az eredeti tagolást illetve historizáló vakolatdíszítést (armírozott sarokrész, részlet gazdag konzolos szemöldökpárkányok).			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege és homlokzata, tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			
Az üzlet eredeti homlokzatának, nyílásrendjének visszaállítása javasolt.			

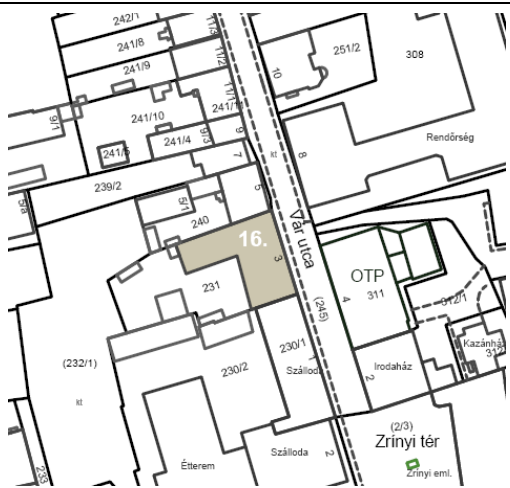
14	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Kossuth tér 4.	171/1, 171/8	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Üzlet	
LEÍRÁS			
Földszintes utcavonallal párhuzamos nyeregtetővel, egyenes ereszvonallal, egymás mellé sorolt azonos megformálású ablakokkal, egyenes lábazattal épült historizáló homlokzatszerű üzlet.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege és homlokzata, tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

15	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Kossuth tér 15.	160/2	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		volt iskola	
LEÍRÁS			
Szimmetrikus homlokzatszervezésű, tengelyben háromszög oromzattal zárt közép rizalitos, szerényen díszített intézmény.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

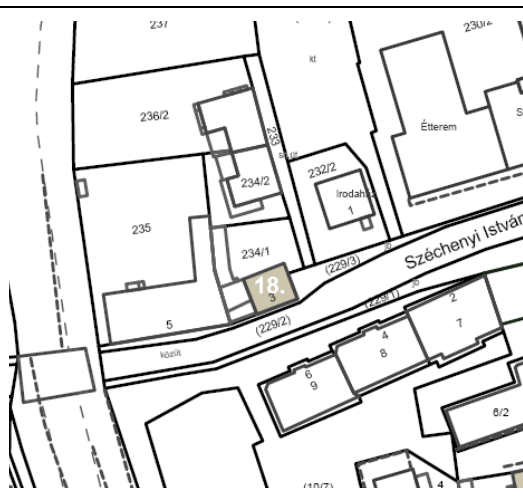
16	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Vár u. 3.	231	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Lakóépület	
LEÍRÁS			
Utcavonallal párhuzamos nyeregtetővel készült, földszintes városias lakóépület. Ritmusos nyíláskiosztás, ablakokat keretező profilozott párkány, visszafogott növénytívumos vakolatdíszek tagolják a szép arányú homlokzatot.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege, homlokzata, tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

17	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Vár u. 14.	249	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Lakóépület	
LEÍRÁS			
Egyenes eresztvonalú, utcával párhuzamos gerincű, eklektikus polgári lakóépület. Profilozott ablakkeretek, egyenes záródású díszes konzolos, szemöldökképkarkányok, romantikus rozetta díszek tagolják a kváderezet homlokzatot.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege, homlokzata és tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			
A kaput és homlokmezejét átalakították. A homlokzat kiegyensúlyozott arányainak céljából visszaállítása javasolt.			

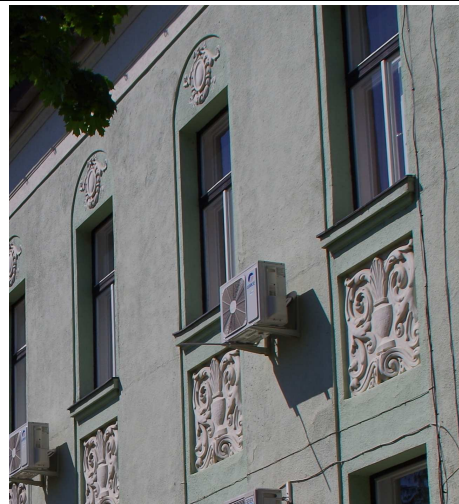
18	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Széchenyi u. 3.	234/1	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Lakóépület	
LEÍRÁS			
Emeletes, négyzet alaprajzú, magas tetőzetű, földszinten íves emeleten egyenes záródású, három ablaktengelyes homlokzatú, késő klasszicista romantikus lakóház, un. Mihók-ház.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege, homlokzata és tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

19	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	József A. u. 14.	159/1	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Járásbíróság	
LEÍRÁS			
1920-as években emelt, eklektikus bírósági épület. A ritmusos nyíláskiosztású kétszintes, hangsúlyos függőleges tagolású homlokzatot, óriásoszlopok – lizénák – barokkot idéző kalász motívumok, bejárati balusztrádos mellvédes felépítmény díszíti.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege, homlokzata és tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

20	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	József A. u. 16.	158	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Irodaház	
LEÍRÁS			
Szimmetrikus homlokzatszervezésű, historizáló középület, egykori járási tanácsház. Volutás fejezetű kétszintes lizénákkal, szecessziós vakolatdíszítéssel tagolt, timpanonos felépítménnyel hangsúlyozott utcai homlokzat jellemzi.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege, homlokzata és tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

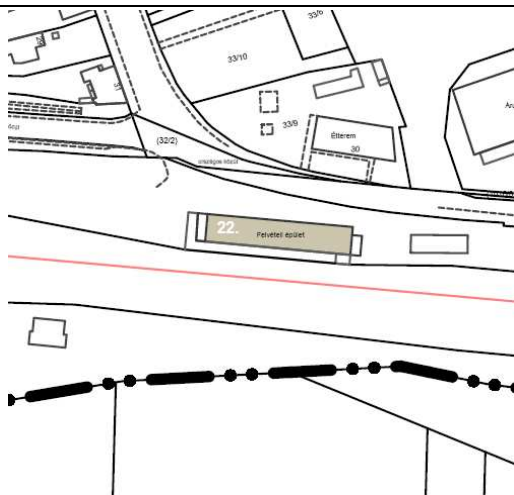
21	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Dózsa Gy. u. 5/2.	1191	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Kiállítótér	
LEÍRÁS			
18. században épült háromszintes keresztboltíves egykori barokk magtár. A már külön ingatlanként nyilvántartott kiállítótér - lovagterem a szomszédos Szily-ház melléképülete volt.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege, nyílaskiosztása.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

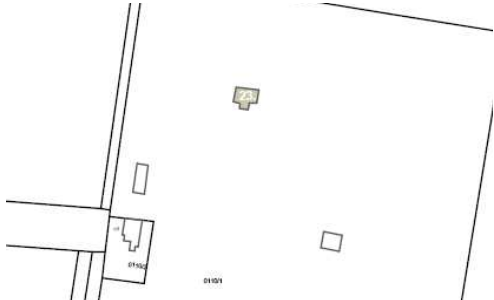

22	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Rákóczi u. 35.	1016/6	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Állomásépület	
LEÍRÁS			
Az egymenetes, hosszú, egyenes ereszvonallal készült állomásépület tömegét kereszt „szárnyakkal” tagolták. Az téglarchitektúrás keretézéssel hangsúlyozott nyílaskiosztás és a függőleges tagolás az eredeti szerinti.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege, homlokzata és nyílaskiosztása.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

The site plan shows a residential area with several buildings. Building 22 is highlighted in a light brown color and labeled 'Rákóczi u. 35.'. It is situated near a street labeled 'Rákóczi u.' and a red line indicating a boundary or protection zone. The plan also shows other buildings, streets, and a green area labeled 'Kert'.

The elevation drawing shows the facade of the building. The roofline is indicated by a thick black line. The drawing shows the building's profile, including the roof, walls, and windows. The proposed correction (KORREKCIÓS JAVASLAT) is indicated by a thick black line.

23	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	67-es számú főút	0110/1	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		kápolna	
LEÍRÁS			
Turbéki temetőben található, Dr.Szily Ádám szigetvári ügyvéd és földbirtokos emlékére emelt kápolna. Egyszerű, szimmetrikus elrendezésű, téglalap alaprajzú, fejezettel ellátott faloszlopokkal, osztópárkánnyal, vakolatkeretekkel tagolt homlokzatú épület, négyzetes homlokzat előtti toronnyal.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege és tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			
			

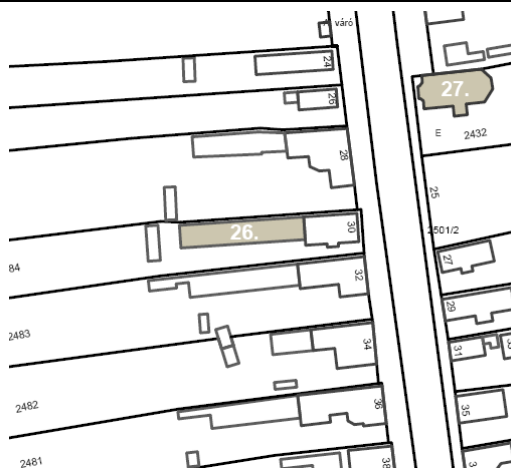
BECEFA

24	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Fő utca 53.	2449	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Lakóépület	
LEÍRÁS			
Egyszerű, túlnyúlóereszes, vakolathornnyokkal díszített eredeti tömegű és nyíláskiosztású parasztház.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege, utcai homlokzata és nyíláskiosztása.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

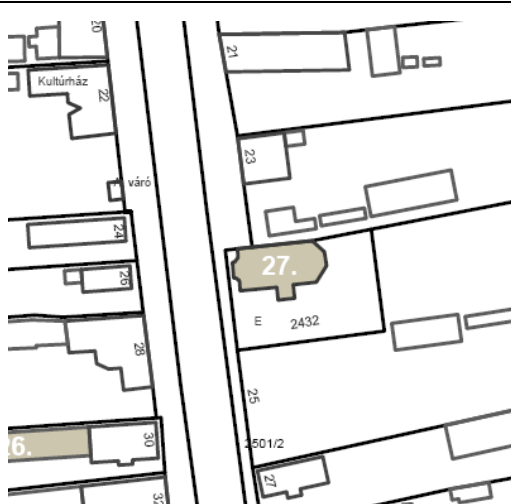
25	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Fő utca 47.	2446	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Lakóépület	
LEÍRÁS			
A parasztházak fejlődéstörténeti szakaszainak egyik szép példája. Eredeti tömegű, egyszerű vakolatsávokkal díszített párosablakos nyíláskiosztású lakóépület és szép részletképzésű téglarchitektúrás gazdasági épület.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege, utcai homlokzata és nyíláskiosztása.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			
A lakóépület utcai homlokzatának nyílásait sajnos osztás nélküli ablakokra cserélték.			

26	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG	
	Fő utca 30.	2484	HV	
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Gazdasági épület		
LEÍRÁS				
Eredeti részleteket őrző, téglarchitektúrás istálló épület, plastikus fogazott párkánnyal, nyíláskeretezéssel.				
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK				
Épület tömege, homlokzata és nyíláskiosztása.				
KORREKCIÓS JAVASLAT				

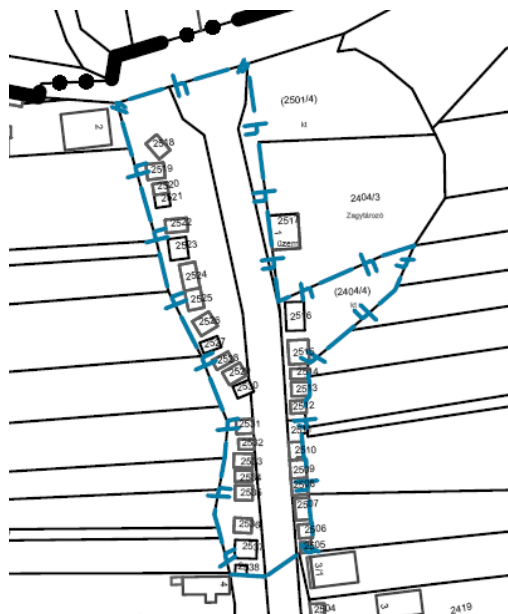
27	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Fő utca	2432	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Református templom	
LEÍRÁS			
Az 1800-as évek elején épült, téglalap alaprajzú, központi tornyos, szögletes szentéllyel záródó templom épület. Az épület homlokzata egyszerű vakolatsávokkal, széles kiülésű osztó illetve óraíves párkánnyal, félköríves záródású nyílásokkal tagolt.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege és nyíláskiosztása.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

The image is a cadastral map showing a street layout with several buildings. Building 27 is highlighted in a light brown color. It is located on a street labeled 'Fő utca'. The map shows various other buildings, some labeled with numbers like 21, 23, 24, 25, 26, 28, 30, 32, and 33. A building labeled 'Kulturház' is also visible. The map includes a scale bar and a north arrow.

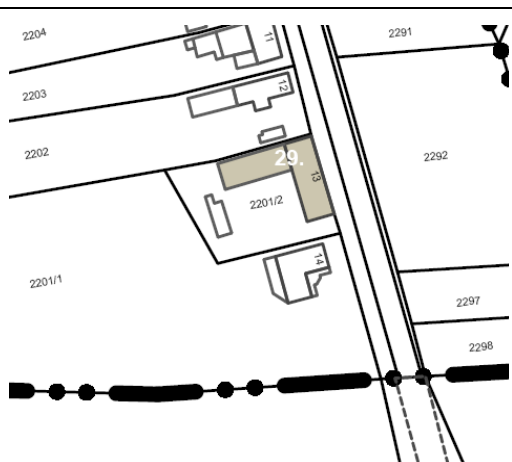

28	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Fő utca	2505-2538	HT
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Pincesor	
LEÍRÁS			
A település egykori szőlő és gyümölcsstermesztés emlékét őrző a település végi dombhátra épült pincesor. A XIX. század elején létesült, téglarchitektúrás pincecsoport egyenként eltérő épületekből áll. A domináns, teljesen egyszerű, utcára merőleges tetővel készült épülettömegek mellett megtalálhatók a keresztbeforduló présházak is. A helyi területként védett épületegyüttes településszerkezeti, gazdálkodástörténeti érték .			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Tömeg, beépítés.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

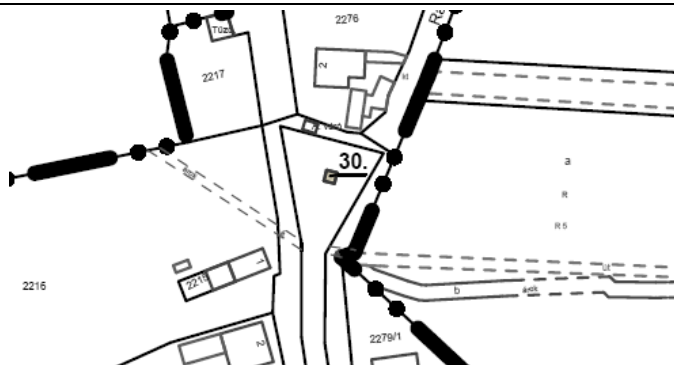

ZSIBÓT

29	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Igmándy u. 13.	2201/2	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Lakóépület	
LEÍRÁS			
Eredeti, beforduló tömegű 2-1-2-2 nyílaskiosztású, egyszerű, geometrikus elemekből álló vakolatsávokkal díszített utcai homlokzatú lakóépület.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege, nyílaskiosztása, tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

30	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Igmándy u.	2278	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Harangtorony	
LEÍRÁS			
1930-bn épült, négyzet alaprajzú, sátortetős, széles kiülésű párkányokkal, félköríves záródású emeleti nyílásokkal megosztott toronyépület, a bejárat fölött a háborús hősök emlékére elhelyezett táblával.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege és nyílaskiosztása.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

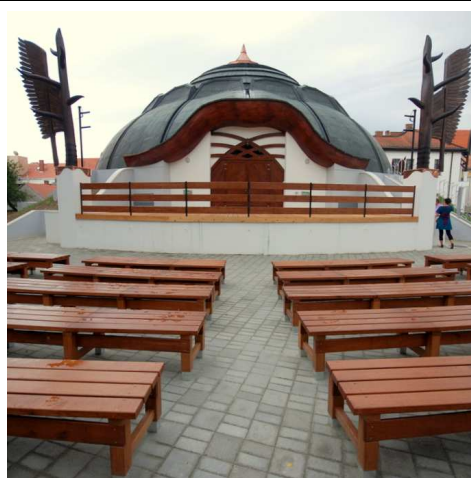
31	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Turbékpuszta	0160/10	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Vermes-kúria	
LEÍRÁS			
Turbékpusztán, a szőlőhegy kapujában álló klasszicista stílusú kúria és melléképület. A 19. század negyvenes éveiben épült hosszanti alaprajzú épület homlokzata, nyílásokkal és historizáló – timpanonos , dór fejezetű oszlopokon álló felépítményű –kocsibeállóval egyszerű vakolatsávokkal tagolt. Építészeti értéke továbbá a hatalmas dongaboltozatos pincéje is.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege és nyílaskiosztása, tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			
A felújításokat követően a nyílaskiosztást ugyan megtartották, de eredeti jellegét elvesztette.			

32	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Zsibóti út	0104	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Lourdesi kápolna	
LEÍRÁS			
Egyszerű megjelenésű, félköríves záródású, terméskőből készült, Szűz Mária tiszteletére emelt búcsújáró hely.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

33	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	József A. u. 9.	342/4	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		Vigadó, kulturális központ	
LEÍRÁS			
Az 1980-as években elkezdett, majd 2013-ban befejezett - Makovecz „féle” Vigadó épület. A hazai organikus építészeti irányzat megteremtőjének egyik életműve.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege, homlokzata és tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

34	CÍM	HRSZ.	VÉDETTSÉG
	Ország út	1973/3	HV
ÉPÜLET/ÉPÍTMÉNY FAJTA		kápolna	
LEÍRÁS			
A Kanizsai – temetőben található téglalapépítésű, félköríves szentéllyel záródó, négyzetes alaprajzú homlokzati tornyos, színváltással hangsúlyozott párkányokkal, fal sávokkal tagolt temetőkápolna.			
VÉDETT ÉPÍTÉSZETI ELEMEEK			
Épület tömege és tagozatai.			
KORREKCIÓS JAVASLAT			

